

รายงานประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2565

Annual Report 2022

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

การดำเนินงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ดำเนินงานตามภารกิจบทบาทหน้าที่ ตลอดจนการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตามนโยบายของ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด โดยตระหนักถึงการกินดีอยู่ดี ของเกษตรกร และการสร้างความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมของจังหวัดมหาสารคาม ตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ใคร่ขอขอบคุณสภาเกษตรกรแห่งชาติ สำนักงาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตัวแทนเกษตรกรระดับตำบล กลุ่มเกษตรกรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ให้ความ ร่วมมือในการดำเนินงานของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายและแผนงานที่วางไว้

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้จัดทำรายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อรวบรวมผลการปฏิบัติงานตามโครงการ กิจกรรมต่างๆและแสดงงบการเงินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงาน สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

พฤศจิกายน ๒๕๖๕

‘ เมืองไทยนี้ต้องพึ่งเกษตรกรเป็นสำคัญ เพราะว่าเกษตรกรเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศและต้องยึดอาชีพนี้มา และไม่ใช่เพราะเหตุนี้เท่านั้นเอง แต่ว่าประเทศหนึ่งประเทศใดจะอยู่ได้ก็เพราะว่ามีกิจกรรม การประกอบอาชีพในด้านผลิตผลที่ได้จากธรรมชาติ ทั้งในด้านที่จะเป็นการปลูกข้าว ปลูกพืชไร่ ปลูกผลไม้ หรือทำมาหากินในด้านปศุสัตว์หรือประมง ’

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
 ในโอกาสที่คณะกรรมการสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง
 และสมาชิกผู้รับมรดกเข้าเฝ้าฯ ณ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา
 เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๓๐

สารจากประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

นายคงฤทธิ์ บัวบุญ

ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ก่อตั้งมาจากพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เป็นหนึ่งในองค์กรที่พร้อมจะทำทุกวิถีทางเพื่อรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรเกี่ยวกับการผลิตและการตลาด และในการขับเคลื่อนภาคเกษตรภายในจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาการเกษตรไปสู่ความยั่งยืนตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิถีทำการเกษตรแบบสมัยใหม่มาใช้ขับเคลื่อนภาคการเกษตรให้ไปสู่อุตสาหกรรม พร้อมทั้งจะให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร สนับสนุนและส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรและหน่วยงานต่างๆ การศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน

การดำเนินงานในช่วงปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมกันผลักดันและปฏิบัติงานให้เกิดเป็นรูปธรรมตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ทั้งในด้านการพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และองค์กรเกษตรกร การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล รวมถึงการแก้ไขปัญหาความต้องการของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด ความสำเร็จของงานในครั้งนี้เพราะความร่วมมือร่วมใจสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และกลุ่มเกษตรกรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สารจากหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

นางวานลัย ไชยแสง

หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ขับเคลื่อนงานภารกิจตามนโยบายของสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาเกษตรกรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ส่งเสริมพัฒนาสินค้าเกษตรกรสู่เกษตรอุตสาหกรรม มุ่งสร้างความสามารถของเกษตรกรให้มีความรู้บริหารจัดการด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามวัตถุประสงค์ การขับเคลื่อนและนโยบายของสภาเกษตรกรจังหวัด ในการแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกร รวมทั้งดำเนินการเชื่อมโยงกลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลัก และอาชีพเสริม เพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพให้เกษตรกรและยกระดับคุณภาพสินค้าทางการเกษตร

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการปฏิบัติงาน ทั้งในส่วนของการปฏิบัติงานที่ดำเนินการภายใต้บทบาทหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด และในฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการสนับสนุนการปฏิบัติงานของสภาเกษตรกรจังหวัด รวมทั้งโครงการและกิจกรรมที่ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน ตลอดจนปฏิบัติภารกิจต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ตระหนักถึงเกษตรกรเป็นสำคัญ โดยอย่างยิ่งในการช่วยเหลือเกษตรกรและสนับสนุนเกษตรกร ให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เพราะความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามและพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม พร้อมด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและกลุ่มเกษตรกรให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สารบัญ

	หน้า
สารจากประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	ก
สารจากหัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	ข
ส่วนที่ ๑ ภาพรวมสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	๑
๑. วิสัยทัศน์	๒
๒. ค่านิยมร่วม	๒
๓. องค์ประกอบสภาเกษตรกรจังหวัด	๒
๔. อำนาจหน้าที่	๒
๕. โครงสร้างองค์กร	๓
๖. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม	๘
ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติงานภายใต้แผนปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๕	๑๒
๑. โครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล	๑๓
๒. โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้การแก้ไขปัญหาความต้องการเกษตรกร	๑๗
๓. กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกรกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนเพื่อแข่งขันทาง	๒๐
๔. กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิต	
ทางการเกษตรบ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย	๒๖
๕. โครงการทดสอบการปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๑๕	๓๐
๖. กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกรกลุ่มเกษตรกรผสมผสานปลูกพืช	
และเลี้ยงสัตว์หมู่ ๑๐ ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอนามน จังหวัดมหาสารคาม	๓๔
๗. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร	๓๗
๘. ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค	๔๙
๙. แนวทางการพัฒนาตามข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน	๕๗
ส่วนที่ ๓ รายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕	๖๐
๑. งบแสดงฐานะการเงิน	๖๒
๒. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน	๖๔
๓. รายละเอียดประกอบงบการเงิน	๖๖
ส่วนที่ ๔ รายงานการเงินประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕	๗๓
การประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕	๗๔
(ผ่านช่องทาง Line, Facebook, www.nfc-mkm.com)	

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมของสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

๑. วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์กลางสร้างเครือข่ายการผลิตพืช ผลิตภัณฑ์เศรษฐกิจ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี วิถีเกษตรทฤษฎีใหม่ สู้ความมั่นคงและยั่งยืน”

๒. ค่านิยมร่วม

“เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกร กลุ่มของเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร รวมทั้งเป็นตัวกลางในการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาเกษตรกร เพิ่มคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น”

๓. องค์กรประกอบสภาเกษตรกรจังหวัด

๑. สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้ง จำนวนสิบหกคน ในกรณีที่จังหวัดใดมีจำนวนอำเภอมากกว่าสิบหกอำเภอ ให้เพิ่มจำนวนผู้แทนเกษตรกรในจังหวัดนั้นให้เท่ากับจำนวนของอำเภอ

๒. สมาชิกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งสมาชิกตาม (๑) เลือกจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม จำนวนห้าคน โดยมาจากด้านพืช ด้านสัตว์ และด้านประมง อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

๔. อำนาจหน้าที่

๔.๑ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

๑) พัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรภายในจังหวัด

๒) ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงานของรัฐ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและยุวเกษตรกรในจังหวัดในรูปแบบต่างๆ

๔) เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕) สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรและยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน

๖) เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม รวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตร กรรมที่ไม่เป็นธรรมต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๗) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกร

๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติ

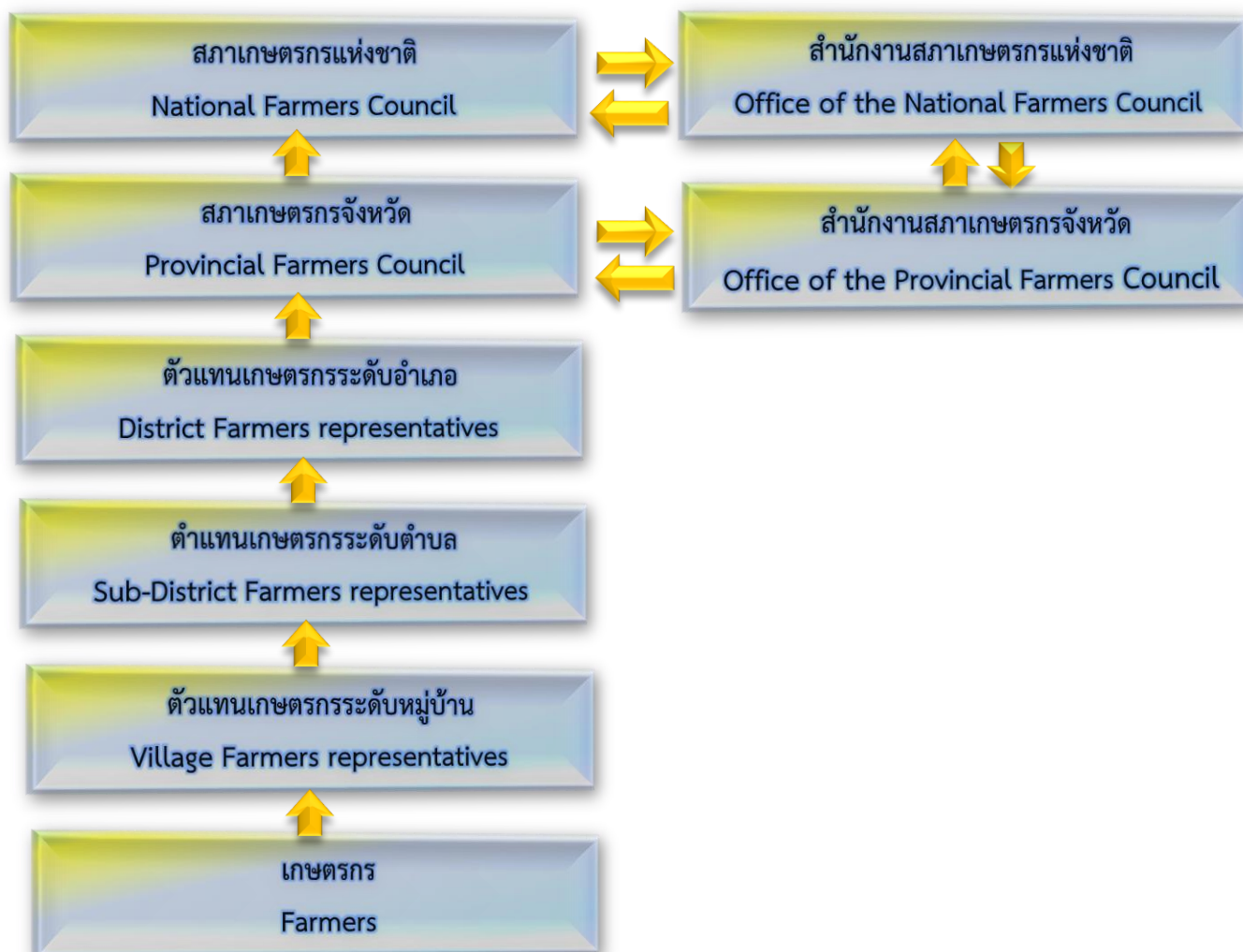
๙) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากสภาเกษตรกรแห่งชาติ

๔.๒ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

- ๑) รับผิดชอบงานด้านธุรการ และทำหน้าที่เป็นเลขานุการของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๒) รวบรวม ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๓) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร และองค์กรเกษตรกรได้ทราบถึงนโยบาย แผนพัฒนาเกษตรกรรม จังหวัด และการดำเนินงานของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๔) จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ผลงานการวิจัยและองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิต ผลผลิต การแปรรูป ผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม รวมทั้งตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
- ๕) ประสานการดำเนินงานกับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๖) จัดทำรายงานประจำปีของสภาเกษตรกรจังหวัด
- ๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ และสภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

๕. โครงสร้างองค์กร

๕.๑ โครงสร้างองค์กรตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

๕.๒ โครงสร้างสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

ปัจจุบันโครงสร้างสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ คน ประกอบด้วย

๑) ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	๑	คน
๒) รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	๒	คน
๓) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดที่เป็นผู้แทนเกษตรกรระดับอำเภอ	๘	คน
๔) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช)	๒	คน
๕) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์)	๑	คน
๖) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง)	๑	คน
๗) สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ)	๑	คน

๕.๓ รายชื่อสมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

๑) นายคงฤทธิ์ บัวบุญ	ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
๒) นายทรงศักดิ์ พลเสนา	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัด คนที่ ๑
๓) นายชัยรัช คำพะวงศ์	รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัด คนที่ ๒
๔) นายสังเวียน ฤทธิ์ไธสง	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
๕) นายธวัชชนนท์ ดงประทีป	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
๖) นายเลื่อนยศ ปักกาโล	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
๗) นายสุรศักดิ์ แสนหล้า	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
๘) นายสุรศักดิ์ เสนา	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด
๙) นายนาคิน ปทุมชาติพัฒน์	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ)
๑๐) นายดิลก ไชยรังศรี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช)
๑๑) นายทองสุข ทุมมี	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพืช)
๑๒) นายบรรพต ภูลายยาว	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสัตว์)
๑๓) นางอนุภรณ์ แก้วดำ	สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด (ผู้ทรงคุณวุฒิด้านประมง)

๕.๔ โครงสร้างสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

โครงสร้างสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย

๑) หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม	๑	คน
๒) หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ	๑	คน
๓) หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร	๑	คน
๔) นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	๒	คน
๕) นักวิชาการเกษตร	๑	คน
๖) นักจัดการงานทั่วไป	๒	คน
๗) พนักงานจ้างเหมาบริการ	๑	คน

๕.๕ อัตรากำลังสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

๑) นางวนาลัย ชยแสง	หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
๒) นางปภาดา สอระสัน	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
๓) นางสาวกัลณิกา ไชยปัญญา	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
๔) นางสาวศันสนีย์ ดงประทีป	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕) นางสาวสุประวีณ์ คำชื่น	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖) นายวณาชินญ์ อัสควานันท์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
๗) นางสาวชนาภา แคนสี	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๘) นางสาวพรทิพย์ ชินอาจ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
๙) นายพงษ์พัฒน์ นาถเหนือ	พนักงานจ้างเหมาบริการชั่วคราว

๖. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม

๖.๑ ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดมหาสารคาม ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ ๕,๒๙๑.๖๘๓ ตารางกิโลเมตร หรือ ๓,๓๐๗,๓๐๑.๘๗ ไร่ มีพื้นที่เป็นลำดับที่ ๑๕ ของภาคและเป็นลำดับที่ ๔๒ ของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้ ทางทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดกาฬสินธุ์ ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดร้อยเอ็ด ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดบุรีรัมย์

๖.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ โดยทั่วไปของจังหวัดมหาสารคาม เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด พื้นที่โดยทั่วไปมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๑๓๐ - ๒๓๐ เมตร ด้านทิศตะวันตกและทิศเหนือเป็นที่สูงในเขตอำเภอกุสุมาลย์ อำเภอยางชุมน้อย และอำเภอกันทรวิชัย ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณครึ่งหนึ่งของพื้นที่จังหวัด และค่อย ๆ ลาดเทมาทางทิศตะวันออกและทิศใต้มีลำน้ำชี ลำคูลายหลักไหลผ่าน ได้แก่ ลำน้ำชี

๖.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

มีลักษณะฝนตกสลับกับอากาศแห้ง (Wet and dry climate) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี อยู่ที่ประมาณ ๑๑๘ มิลลิเมตร/ปี อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ประมาณ ๒๗.๘๘ องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนเมษายนของทุกปีจังหวัดจะมีอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยประมาณ ๓๙ องศาเซลเซียส ส่วนอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ในช่วงเดือนมกราคม อยู่ที่ประมาณ ๑๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีอยู่ที่ประมาณ ๒๗ องศาเซลเซียส จังหวัดมีฤดูกาลต่างๆ แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมไปจนถึงเดือนมิถุนายน ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่กรกฎาคมไปจนถึงเดือนตุลาคม และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนไปจนถึงเดือนกุมภาพันธ์

๖.๔ เขตการปกครอง และจำนวนประชากร

จังหวัดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๓ อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล ๑๒๓ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๘ แห่ง และหมู่บ้าน ๑,๙๔๔ หมู่บ้าน โดยอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดคือ กุสุมาลย์ (๘๒๗.๘๗๖) รองลงมาคือ อำเภอบรบือ (๖๘๑.๖๒๒) อำเภอนาโพธิ์ (๖๐๕.๗๗๔) และอำเภอเมือง (๕๕๖.๖๙๗) ตามลำดับ จังหวัดมีประชากรจำนวน ๙๖๓,๐๗๒ คน แบ่งเป็นชาย จำนวน ๔๗๒,๗๙๗ คน และหญิง จำนวน ๔๙๐,๒๗๕ คน โดยอำเภอ ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม จำนวน ๑๕๙,๒๓๑ คน อันดับสอง คือ อำเภอกุสุมาลย์ จำนวน ๑๒๐,๑๒๑ คน อันดับสาม คือ อำเภอนาโพธิ์ จำนวน ๑๑๔,๓๔๘ คน และอันดับสี่ คือ อำเภอบรบือ จำนวน ๑๐๙,๐๑๗ คน ตามลำดับ (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๐ กรมการปกครอง)

๖.๕ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๑) การไฟฟ้า

จังหวัดมหาสารคาม มีผลการสำรวจข้อมูลจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าและการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทต่าง ๆ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของจังหวัดมหาสารคาม พบว่า

(๑) จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ทั้งสิ้น ๒๘๔,๓๖๗ ราย โดยอำเภอที่มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด อันดับแรก คือ อำเภอเมืองมหาสารคาม เท่ากับ ๙๐,๒๕๖ ราย รองลงมาได้แก่ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย เท่ากับ ๔๙,๘๓๕ ราย อันดับสาม ได้แก่ อำเภอบรบือ เท่ากับ ๔๒,๓๐๖ ราย

(๒) การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (วัดต์/ชั่วโมง) จากสถิติของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบว่า จังหวัดได้จำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้ส่วนต่างๆ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย สถานธุรกิจ และอุตสาหกรรม สถานที่ราชการและสาธารณะ และอื่นๆ รวมทั้งสิ้น ๖๑๗,๕๖๕,๖๑๗.๒๒ วัดต์/ชั่วโมง

ทั้งนี้ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ได้ทำการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับ สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม มากที่สุด เท่ากับ ๓๔๕,๒๙๓,๙๙๗.๙๗ วัดต์/ชั่วโมง อันดับสอง ได้แก่ ที่อยู่อาศัย เท่ากับ ๒๖๐,๔๓๔,๓๗๕.๔๑ วัดต์/ชั่วโมง อันดับสาม ได้แก่ สถานที่ราชการและสาธารณะ เท่ากับ ๖,๗๑๘,๑๕๐.๔๘ วัดต์/ชั่วโมง โดยมีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับผู้ใช้หรือสถานที่ต่างๆ ประเภทอื่นๆ เท่ากับ ๕,๑๑๙,๐๙๓.๓๓ วัดต์/ชั่วโมง (ข้อมูลจาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม : ตุลาคม ๒๕๖๐)

๒) การประปา

จังหวัดมีพื้นที่ให้บริการน้ำประปารวมทั้งสิ้น ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองมหาสารคาม อำเภอกันทรวิชัย อำเภอโกสุมพิสัย อำเภอบรบือ อำเภอกุตุรัง อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอมหาปุมพิจัย ให้บริการออกเป็น ๒ สาขา คือ

๑) การประปาส่วนภูมิภาค สาขามหาสารคาม มีพื้นที่ให้บริการน้ำประปา ๕ อำเภอ ประกอบด้วย

๑.๑) อำเภอเมืองมหาสารคาม ให้บริการพื้นที่ เทศบาลเมืองมหาสารคาม เทศบาลตำบลแวงน่าง อบต.แก้ง อบต.แก้งเลิงจาน อบต.เขาวา อบต.ท่าสองคอน อบต.แก้ง อบต.แวงน่าง อบต.หนองกุง อบต.หนองโน อบต.หนองปลิง และ อบต.ห้วยแอ่ง

๑.๒) อำเภอกันทรวิชัย ให้บริการพื้นที่ เทศบาลตำบลขามเรียง เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อบต.ขามเฒ่าพัฒนา อบต.คันธารราษฎร์ อบต.โคกพระ อบต.ศรีสุข และ อบต.มะค่า

๑.๓) อำเภอโกสุมพิสัย ให้บริการพื้นที่ เทศบาลตำบลหัวขวาง และ อบต.หัวขวาง

๑.๔) อำเภอบรบือ ให้บริการพื้นที่ เทศบาลตำบลบรบือ อบต.โนนราชี อบต.บรบือ อบต.บ่อใหญ่ อบต.หนองสิม อบต.หนองโก อบต.หนองจิก และ อบต.กุตุรัง (อำเภอกุตุรัง)

๒) การประปาส่วนภูมิภาคพยัคฆภูมิพิสัย มีพื้นที่รับผิดชอบในการให้บริการน้ำประปา ๒ อำเภอ คือ อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย และอำเภอมหาปุมพิจัย

๓) การบริการโทรศัพท์

ผลสำรวจพื้นที่ในความรับผิดชอบของบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดมีหมายเลขที่เปิดใช้จำนวน ๑๖,๓๓๐ เลขหมาย เป็นหมายเลขโทรศัพท์สาธารณะ จำนวน ๖๒๐ หมายเลข รวมทั้งสิ้น ๑๖,๙๕๐ หมายเลข

๔) การสื่อสารโทรคมนาคม

จังหวัดมีที่ทำการไปรษณีย์ ๑๒ แห่ง ยกเว้นอำเภอกุตุรัง จะใช้บริการที่ทำการไปรษณีย์ของอำเภอบรบือ และอำเภอชื่นชมใช้บริการที่ทำการไปรษณีย์อำเภอเขียงยืน ส่วนไปรษณีย์รับฝากมีไปรษณีย์โนนศรีสวัสดิ์ในเขตของอำเภอเมืองมหาสารคาม และไปรษณีย์ท่าขอนยางในเขตของอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีสถานวิทยุกระจายเสียงหลัก จำนวน ๕ สถานี ได้แก่ สถานีวิทยุกรมการรักษาดินแดน (รด.) กองทัพอากาศ (ทอ.) สถานีวิทยุมหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สสวท.) และองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) นอกจากนี้ยังมีสถานวิทยุชุมชนอีกจำนวน ๑๐๔ แห่ง และสถานีเคเบิลทีวี ๓ แห่ง ๔

๕) การคมนาคม

การคมนาคมขนส่งของจังหวัดมหาสารคาม จะใช้การคมนาคมทางถนนเป็นหลัก ประกอบด้วย ถนนทางหลวงแผ่นดินสายประธาน ถนนทางหลวงแผ่นดินสายรองประธาน ถนนทางหลวงแผ่นดินสายรองประธาน และทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น ดังนี้

๕.๑) ถนนทางหลวงแผ่นดินสายประธาน ประกอบด้วย

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (บ้านไผ่-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-ยโสธร-อุบลราชธานี) เป็นเส้นทางที่มีความสำคัญในระดับภาค ทำหน้าที่เชื่อมโยงจังหวัดตอนกลางกับจังหวัดตอนล่างของภาคตะวันออกเฉียงเหนือทางทิศตะวันออก

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓ (ตอนเลี้ยวเมืองด้านตะวันออกและด้านตะวันตก) เป็นระบบถนนวงแหวนของชุมชนเมืองมหาสารคาม มีบทบาทในการแบ่งเบาปริมาณการจราจรของระบบถนนสายหลัก และทำให้การเชื่อมโยงติดต่อของชุมชนภายในจังหวัดมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทำหน้าที่เป็นทางเลี้ยวเมือง (BY PASS) กรณีไม่ต้องการผ่านชุมชนเมืองมหาสารคาม

๕.๒) ถนนทางหลวงแผ่นดินสายรองประธาน ประกอบด้วย

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๘ (มหาสารคาม-โกสุมพิสัย-ท่าพระเชื่อมโยงกับถนนมิตรภาพจังหวัดขอนแก่น) เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดมหาสารคาม กับจังหวัดขอนแก่น ผ่านอำเภอโกสุมพิสัย เทศบาลตำบลท่าพระและบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๓ (มหาสารคาม-กันทรวิชัย-กาฬสินธุ์) เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดมหาสารคาม กับจังหวัดกาฬสินธุ์ ผ่านอำเภอกันทรวิชัย อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๙ (บรบือ-นาเชือก-พยัคฆภูมิพิสัย-บุรีรัมย์) เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดมหาสารคาม กับจังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นจังหวัดทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๙ (สายขอนแก่น – เชียงยืน -กาฬสินธุ์)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๒ (สายพยัคฆภูมิพิสัย – พุทไธสง -สุวรรณภูมิ)

๕.๓) ถนนทางหลวงแผ่นดินที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัด กับอำเภอ หรือสถานที่สำคัญ เพื่อให้สามารถติดต่อกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีบทบาทในการแบ่งเบาปริมาณการจราจรของระบบถนนทางหลวงแผ่นดินสายประธาน และทำหน้าที่การเชื่อมโยงติดต่อระหว่างชุมชนสำคัญของจังหวัด ประกอบด้วย

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๔๐ (อำเภอเมืองมหาสารคาม - อำเภอวาปีปทุม – อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๔๕ (อำเภอวาปีปทุม -จังหวัดร้อยเอ็ด)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๒๓๗ (สายโกสุมพิสัย -เชียงยืน)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๕๒ (สายเชียงยืน -ชื่นชม -กระนวน)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๐๐ (สายโกสุมพิสัย -กุฉี)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๒๒ (สายโกสุมพิสัย – กุฉี – บรบือ -นาดูน)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๐๖๓ (สายบรบือ -วาปีปทุม)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๘๑ (สายนาเชือก -นาดูน)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๑๘ (สายกันทรวิชัย -เชียงยืน)

⇒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๘๐ (สายมหาสารคาม –แกดำ)

๕.๔) ทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น

เป็นระบบถนนที่เชื่อมโยงติดต่อระหว่างชุมชนศูนย์กลางชนบทและพื้นที่ชนบท เป็นเส้นทางที่นำผลผลิตจากพื้นที่เกษตรกรรมมายังตลาดที่เป็นชุมชนศูนย์กลางของพื้นที่และการกระจายสินค้า ตลอดจนการบริการต่าง ๆ ไปสู่พื้นที่โดยรอบและมีบทบาทในการแบ่งเบาปริมาณการจราจรของระบบถนนประธาน และทำหน้าที่เชื่อมโยงติดต่อระหว่างชุมชนสำคัญของจังหวัด

๖.๖ สถานการณ์และแนวโน้ม ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจ

๑) ผลผลิตมวลรวมจังหวัด

ประมาณการมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปี ๒๕๕๙ มูลค่า ๕๔,๒๖๓ ล้านบาท รายได้เฉลี่ยต่อคน/ปี (GPP) จำนวน ๖๕,๕๒๐ บาท เป็นลำดับที่ ๖๔ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๑ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกเป็น

- ภาคเกษตร มีรายได้ ๑๒,๒๒๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๓
- ภาคนอกเกษตร มีรายได้ ๔๒,๐๓๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๗

๒) ด้านการเกษตร

จังหวัดมหาสารคามมีพื้นที่ทั้งหมด ๓,๓๐๗,๓๐๑.๘๗ ไร่ และข้อมูลสำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จังหวัดมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน ๒,๘๑๘,๕๗๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๒๒ ของพื้นที่จังหวัด

พืชเศรษฐกิจหลัก ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยในรอบปี ๒๕๖๐/๖๑ มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี จำนวน ๒,๐๕๗,๗๕๒ ไร่ มีผลผลิต ๖๓๙,๓๒๕ ตัน มูลค่า ๖,๕๒๑.๑๒ ล้านบาท มันสำปะหลัง ๑๒๒,๕๓๒.๐๒ ไร่ มีผลผลิต ๓๒๖,๕๗๘ ตัน มูลค่า ๙๒๔.๓๖ ล้านบาท และอ้อยโรงงาน ๑๕๗,๗๕๕.๙๑ ไร่ มีผลผลิต ๑๑๔,๙๒๕.๕๐ ตัน มูลค่า ๑,๒๕๑.๓๑ ล้านบาท

ส่วนที่ ๒

ผลการปฏิบัติงานภายใต้แผนปฏิบัติงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๑. สรุปผลการดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรในระดับตำบล
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม

ตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย ๑๐ หมู่บ้าน มีจำนวนประชากร ๔,๐๗๙ คน ๑,๒๗๙ ครัวเรือน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับที่ต่ำจึงทำให้มีสภาพเป็นลูกคลื่น พื้นที่ราบเหมาะสำหรับการทำนา บริเวณที่ราบสูงเหมาะสำหรับการทำไร่ เช่น ทำไร่มันสำปะหลัง อ้อย เป็นต้น ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรและเลี้ยงสัตว์

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการจัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหา ระดมความคิดเห็น รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหา และลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลประชากรในพื้นที่ตำบลหนองกงสุวรรณค์ โดยดำเนินการสำรวจ สอบถามข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน และปัญหาความต้องการ โดยสุ่มตัวอย่างประชากรและเก็บข้อมูล จำนวน ๔๐๐ ชุด จากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้แทนเกษตรกร เกษตรกร และหน่วยงานภาคีเครือข่าย

ผลการวิเคราะห์จากการสุ่มสำรวจข้อมูลสาระสำคัญตามแผนแม่บท (มาตรา ๔๑) ตาม พ.ร.บ. สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ ของตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประกอบการจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรในระดับตำบล ซึ่งมีประเด็นปัญหาทั้งหมด ๕ ด้าน สามารถสรุปปัญหาและความต้องการที่เกษตรกรเสนอให้แก้ไขปัญหาระยะตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้

๑.ประเด็นปัญหา / ความต้องการ / และแนวทางเชื่อมโยงปัญหา

๑. ประเด็นปัญหาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร		
ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางเชื่อมโยงปัญหา
๑. แหล่งน้ำไม่เพียงพอในการทำการเกษตร	๑. ขุดสระน้ำเพื่อการเกษตร	๑. สร้างและพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำฝาย กั้นน้ำ ขุดสระน้ำในไร่นา
๒. ระบบชลประทานกระจายน้ำไม่ทั่วถึง	๒. การสร้างฝายชะลอน้ำเป็นระยะที่สามารถเก็บน้ำได้ตลอด	๒.โครงการชลประทานจังหวัดมหาสารคาม, สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคามจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาแหล่งน้ำต้นทุน รวมไปถึงการสร้างโครงข่ายระบบส่งน้ำจากบ่อกักเก็บน้ำกระจายให้ทั่วพื้นที่ที่มีการทำการเกษตร และเจาะน้ำบาดาลเพื่อใช้ใน
๓. แหล่งน้ำสาธารณะตื้นเขิน	๓. ขุดเจาะบ่อบาดาลพร้อมติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์	๓. เจาะบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร
๔. ขาดการบริหารจัดการน้ำที่มีคุณภาพ	๔. ขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะ	๔. พัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำ แบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน
๕. ขาดแหล่งกักเก็บน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรในฤดูแล้ง	๕. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำและการรวมกลุ่มของผู้ใช้น้ำ	๕. สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำฝายกั้นน้ำ ขุดสระน้ำไร่นา
๖. ขาดน้ำดื่ม	๖. ต้องการน้ำดื่ม	

๒. ประเด็นปัญหาด้านราคาสินค้าเกษตร		
ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางเชื่อมโยงปัญหา
๑. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ๒. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรได้ ๓. ขาดตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตร ๔. ต้นทุนการผลิตมีราคาสูง เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช ๕. เกษตรกรถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง	๑. มีจุดรับซื้อสินค้าทางการเกษตรไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคา ๒. แก้ไขปัญหาพิษผลทางการเกษตร ๓. หน่วยงานรัฐดูแลแก้ไขปัญหา	๑. ส่งเสริมการยกระดับสินค้าเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อร่วมการผลิต การแปรรูป และการตลาด ๒. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตามวิถีชุมชน ๓. มีการประกันสินค้าราคาสินค้าทางการเกษตรที่มีคุณภาพ ๔. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกร ๕. ให้ภาครัฐควบคุมราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร (ปุ๋ย ยา อุปกรณ์ทางการเกษตร)

๓. ประเด็นปัญหาด้านหนี้สิน		
ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางเชื่อมโยงปัญหา
๑. ต้องการแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ๒. ปัญหานี้นอกระบบ ๓. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึงกองทุนเงินกู้ของภาครัฐ ๔. เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนค่อนข้างยาก ๕. เกษตรกรมีรายได้น้อยแต่รายจ่ายสูง	๑. จัดหาแหล่งเงินทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกร ๒. ให้ความรู้ด้านกฎหมายในการทำธุรกรรมทางการเงินให้แก่เกษตรกร ๓. ผลักดันหนี้สินนอกระบบ เข้าสู่ในระบบ	๑. เชื่อมโยงบูรณาการ โครงการส่งเสริมของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรจังหวัดมหาสารคาม ตามโครงการสนับสนุนงบประมาณอุดหนุนกลุ่มอาชีพ กลุ่มละ ๓๐,๐๐๐ บาท และสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรวมดอกเบี้ยร้อยละ ๑ บาทต่อปี

๔. ประเด็นปัญหาด้านที่ดินทำกิน		
ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางเชื่อมโยงปัญหา
๑. สภาพดินเสื่อมโทรม และขาดความอุดมสมบูรณ์จากการเผา, ใช้สารเคมี ,ดินเปรี้ยว , ดินเค็ม ๒. ที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ์	๑. ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ๒. ส่งเสริมการปลูกพืชพืชสดปรับปรุงดิน ๓. ส่งเสริมไถกลบตอซังข้าว ๔. รัฐบาลออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินทำกิน	๑. อบรมให้ความรู้ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกพืชปุ๋ยสดปรับปรุงดิน และการไถกลบตอซังข้าว ๒. พิจารณาและรวบรวมเสนอคณะรัฐบาลพิจารณากำหนดนโยบายในการช่วยเหลือเกษตรกรที่มีปัญหาเรื่องที่ดิน

๕. ประเด็นปัญหาด้านสวัสดิการ สิทธิเกษตรกรและการไม่ได้รับความเป็นธรรม		
ปัญหา	ความต้องการ	แนวทางเชื่อมโยงปัญหา
๑. เกษตรกรขาดความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับการทำการเกษตร ๒. เกษตรกรไม่รู้กฎหมายและระเบียบปฏิบัติในการทำธุรกรรมต่าง ๆ ๓. เกษตรกรยังไม่มีสวัสดิการและสิทธิของเกษตรกร ๔. เกษตรกรได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมีในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ทำให้เกิดผลกระทบด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตเป็นอย่างมาก ๕. เกษตรกรเจ็บป่วยจากการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑. มีหน่วยงานหลักในการให้ความรู้และให้คำปรึกษาองค์ความรู้เทคโนโลยี และวัฒนธรรม เกี่ยวกับการทำการเกษตร ๒. ให้หน่วยงานหลักในการให้ความรู้และให้คำปรึกษาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำการเกษตร ๓. ชดเชยรายได้ให้เกษตรกรที่บาดเจ็บและต้องนอนโรงพยาบาล	๑. ประสานความร่วมมือกับกับทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้ความรู้ วิจัย พัฒนา เทคโนโลยี ให้ความรู้ วิจัย พัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ เกี่ยวกับการทำการเกษตร เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ สร้างมูลค่า ๒. ประสานสำนักงานบังคับคดีจังหวัดมหาสารคามจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในด้านการทำธุรกรรมต่าง ๆ และกฎหมายที่เกษตรกรต้องรู้ ๒. สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม พิจารณาจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดสวัสดิการและสิทธิของแรงงานภาคเกษตรกรที่สมควรได้รับ

ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลหนองกุงสรรค์

๑. เกิดเกษตรกรต้นแบบในตำบลเพื่อพัฒนาศักยภาพและเครือข่าย
๒. เกิดฐานข้อมูลของกลุ่มเกษตรกรในชุมชน
๓. เกิดมาตรฐานการเกษตรปลอดภัยของตำบลและระดับจังหวัด
๔. เกิดคู่มือการพัฒนาเกษตรปลอดภัยของจังหวัด
๕. เกิดกลไกในพื้นที่แบบมีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแผนการเกษตรระดับตำบล
๖. มีศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน
๗. เกิดคณะทำงานด้านการเกษตรในระดับตำบล/ระดับจังหวัด
๘. เกิดเครือข่ายระดับตำบล/จังหวัด

๒. สรุปผลการดำเนินโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้การแก้ไขปัญหาความต้องการแก้ไขเกษตรกร
ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบลหนองกงสวรรค์
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๑ คน

หน่วยงาน	การดำเนินโครงการ
<u>สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และ</u> <u>สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม</u>	สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการจัดโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบลเสร็จสิ้นแล้ว ตามนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนดให้ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เพื่อพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจชุมชนท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองด้านการเกษตร เปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรที่เหมาะสมตามศักยภาพพื้นที่ เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรแบบมีส่วนร่วม โดยมีการจัดเวทีสร้างการรับรู้สำหรับเกษตรกรที่จะร่วมคิดวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของตนเอง พร้อมแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาความต้องการ สรุปรวบรวมจัดทำเป็นแผนพัฒนาเกษตรกรระดับตำบล พร้อมกิจกรรม/โครงการที่จะต้องดำเนินการเพื่อเป็นการพัฒนาแก้ไขปัญหาในพื้นที่ตำบล และสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการพัฒนาแก้ปัญหาด้วยตัวเกษตรกรเอง รวมไปถึงการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาของเกษตรกร สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการลงพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล พบว่าตำบลหนองกงสวรรค์ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร จึงได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์ภัยแล้งในพื้นที่ตำบลหนองกงสวรรค์เนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ เพราะเป็นแหล่งต้นทุน

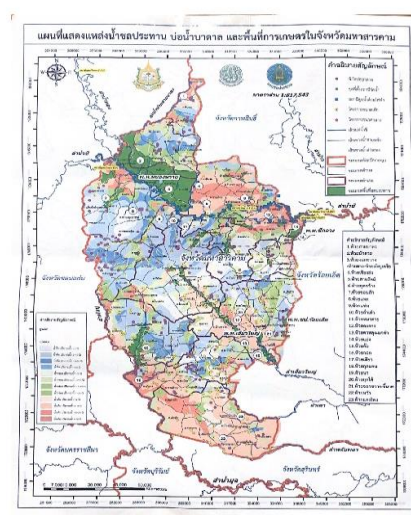
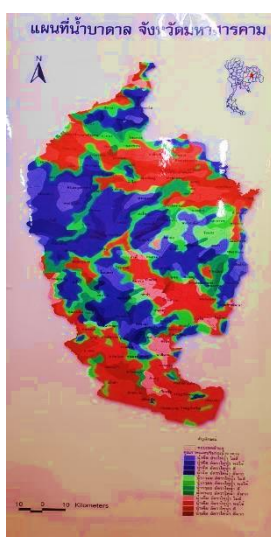
ภาพกิจกรรมการดำเนินการโครงการ

หน่วยงาน	การดำเนินโครงการ
สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัดมหาสารคาม (นายประมวล พลเสน) หัวหน้าฝ่ายน้ำบาดาล	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะที่เป็นผู้ดูแลเรื่องน้ำ เพื่อการเกษตรของเกษตรกร ขอชี้แจงให้ความรู้ในเรื่องของน้ำบาดาล การอนุญาต การจัดการน้ำบาดาล การแก้ไขปัญหาในเรื่องภัยแล้ง การนำบาดาลขึ้นมาใช้มีกฎหมายในเรื่องน้ำบาดาล ซึ่งการนำน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ ต้องขออนุญาต การประกอบกิจการน้ำบาดาล ต้องขออนุญาตอยู่ ๓ ประเภท ดังนี้ ๑) ใบอนุญาตเจาะบ่อน้ำบาดาล ๒) ใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล ๓) ใบอนุญาตระบายน้ำลงบ่อน้ำบาดาล ทั้งนี้ได้แจกคู่มือสำหรับผู้มีบ่อน้ำบาดาล และถ้าเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ ก็จะดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้ ๑) พื้นที่ดำเนินโครงการเกษตรกรรมไม่น้อยกว่า ๔ ไร่ ๒) พื้นที่ดำเนินการขนาด ๓๐-๕๐ ไร่ ๓) ที่ดินที่เป็นพื้นที่เจาะบ่อน้ำบาดาลต้องมีเอกสารสิทธิ์ ๔) ต้องเป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน และเป็นพื้นที่ทำการเกษตร

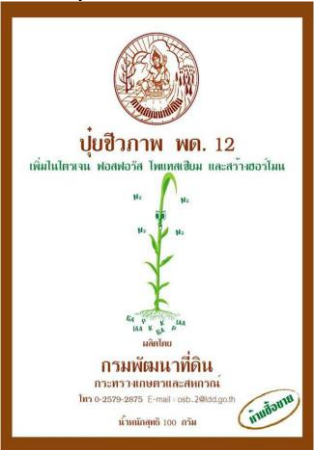
	การดำเนินกิจกรรมที่บรรลุวัตถุประสงค์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งให้เกษตรกรทราบว่าได้นำเข้าคณะกรรมการเพื่อพิจารณาในการอนุมัติโครงการเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง <u>ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖</u> <u>ตำบลหนองกงสุวรรค์ได้รับการพิจารณา</u> <u>จำนวน ๗ บ่อ</u> <u>วงเงินงบประมาณบ่อละ ๓๙๐,๐๐๐ บาท</u> <u>รวมเป็นเงินที่ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น</u> <u>จำนวน ๒,๗๓๐,๐๐๐ บาท</u> ในส่วนที่เหลือที่เกษตรกรได้ยื่นมาทาง สนง. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็จะเรียงลำดับไว้และเข้าแผนปีต่อไป
--	---

ภาพการดำเนินโครงการ

หน่วยงาน	การดำเนินโครงการ
สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมหาสารคาม (นายพิชิต ธาณี) เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน (นางสาวสุพิชญ์ชญา มานะดี) นักวิชาการเกษตร	สถานีพัฒนาที่ดินได้ให้ความรู้เรื่องดิน สาธิตการทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพเพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร ตลอดจนมอบปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรได้แก่ ปอเทือง สารเร่งซุเปอร์ พด สูตรต่าง ๆ ดินตื้น หมายถึง ดินที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดิน หรือมีชั้นหินปูนมาร์ลหรือพบชั้นหินพื้นอยู่ตื้นกว่า ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน เนื้อดินจะมีปริมาณชั้นส่วนหยาบ กรวดหรือลูกรังปนอยู่ มากกว่าร้อยละ ๓๕ ดินเค็ม คือดินที่มีเกลือละลายได้ในปริมาณที่มากเกินไปจนมีผลกระทบต่อการใช้ประโยชน์ และการให้ผลผลิตของพืชส่วนใหญ่ วิธีการวัดค่าความเค็มวัดจากการนำไฟฟ้าของสารละลายที่สกัดได้จากดิน ขณะที่อิ่มตัวด้วย น้ำ ซึ่งมีค่าสูงเกินกว่า ๒ เดซิซีเมนส์/เมตร (ds/m) ที่อุณหภูมิ ๒๕ องศาเซลเซียส ดินทราย คือดินที่มีเนื้อดินบนเป็นทราย หรือดินทรายปนร่วน เกิดขึ้นเป็นชั้นหนามากกว่า ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ซึ่งวัตถุต้นกำเนิดเป็นตะกอนเนื้อหยาบ หรือตะกอนทรายชายฝั่งทะเล พบได้ทั้งในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีชีวภาพ ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่มีการเผยแพร่ และส่งเสริมทั้งหมด ๙ ผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาสูตรปุ๋ยอินทรีย์ที่มีปริมาณธาตุอาหารที่สูงขึ้น เรียกว่า ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สำหรับผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่มีการส่งเสริมเผยแพร่ แบ่งได้เป็น ๓ กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ประโยชน์ และจุลินทรีย์อีกหนึ่งกลุ่ม เป็นจุลินทรีย์ที่เป็นประโยชน์ในดินที่มีปัญหาอยู่ระหว่างการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป
	กลุ่มที่ ๑ จุลินทรีย์ปรับปรุงบำรุงดินเพิ่มธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช ได้แก่ สารเร่งซุเปอร์ พด.๑ สารเร่งซุเปอร์ พด. 1 สำหรับผลิตปุ๋ยหมัก 1 ตัน ผลิตโดย กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โทร ๐-๒๕๗๙-๐๘๗๙ E-mail: osb_5@dd.go.th น้ำหนักสุทธิ 100 กรัม เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการย่อยสลายวัสดุเหลือใช้จากการเกษตร และอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อ ผลิตปุ๋ยหมักในเวลารวดเร็วและมีคุณภาพสูงขึ้น ประกอบด้วยเชื้อราและแอคติโนมัยซีสที่ย่อยสารประกอบเซลลูโลสและแบคทีเรียที่ย่อยไขมัน

	สารเร่งซูเปอร์ พด.๒ เป็นเชื้อจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการย่อยสลายวัสดุการเกษตรในลักษณะสด อวบน้ำ หรือมีความชื้นสูงเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำ โดยดำเนินการทั้งในสภาพที่ ไม่มีอากาศ และมีอากาศ ประกอบด้วยจุลินทรีย์ ๕ สายพันธุ์ จุลินทรีย์ ซูเปอร์ พด.๙ เป็นกลุ่มจุลินทรีย์เพิ่มความเป็นประโยชน์ของฟอสฟอรัสในดินเปรี้ยวน้อยซึ่งเป็นดินกรดกำมะถันที่มีความรุนแรง ของกรดน้อย (pH ไม่ต่ำกว่า ๕) สารเร่งซูเปอร์ พด.๑๑ เป็นผลิตภัณฑ์จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพในการตรึงไนโตรเจนจากบรรยากาศ เพื่อเพิ่มมวลชีวภาพให้แก่พืชปรับปรุงบำรุงดิน โดยแบ่งออกเป็น จุลินทรีย์ พด. ๑๑ สำหรับไนโตรเจน และ จุลินทรีย์ พด.๑๑ สำหรับปอเทือง
หน่วยงาน	การดำเนินโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด มหาสารคาม (นายพิชิต ธาณี) เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน (นางสาวสุพิชญ์ชญา มานะดี) นักวิชาการเกษตร	ปุ๋ยชีวภาพ พด.๑๒ เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่สามารถสร้างธาตุอาหาร หรือช่วยให้ธาตุอาหารเป็นประโยชน์กับพืชเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้กับดิน และสร้างฮอร์โมนส่งเสริม การเจริญเติบโตของพืช ประกอบด้วยจุลินทรีย์ ๔ สายพันธุ์
	กลุ่มที่ ๒ จุลินทรีย์ควบคุมศัตรูพืช ได้แก่ สารเร่งซูเปอร์ พด ๓ เป็นกลุ่มจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติควบคุมเชื้อสาเหตุ โรคพืชในดิน โดยมีความสามารถป้องกันหรือยับยั้ง การเจริญของเชื้อโรคพืช ที่ทำให้เกิดอาการรากหรือ โคนเน่า และแปรสภาพแร่ธาตุในดินบางชนิด ให้ เป็นประโยชน์ต่อพืช ได้แก่ เชื้อไตรโคเดอร์มา (Trichoderma sp.) แล ะ บาซิลลัส (Bacillus sp.) สารเร่งซูเปอร์ พด ๗ เป็นเชื้อจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการหมัก และย่อยสลายพืชสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน เพื่อผลิตสารป้องกันแมลงศัตรูพืช
หน่วยงาน	การดำเนินโครงการ

สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดมหาสารคาม (นายพิชิต ธานี) เจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน (นางสาวสุพิชญ์ชญา มานะดี) นักวิชาการเกษตร	กลุ่มที่ ๓ จุลินทรีย์รักษาสังแวดล้อม ได้แก่ สารเร่ง พด.๖ เป็นเชื้อจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการหมักเศษอาหารในสภาพที่ไม่มีออกซิเจน เพื่อผลิตสารสำหรับทำความสะอาดคอกสัตว์ บำบัดน้ำเสีย และลดกลิ่นเหม็นตามท่อระบายน้ำ
	กลุ่มที่ ๔ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดิน โดยใช้สารเร่ง พด. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดิน โดยใช้สารเร่ง พด เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำวัสดุอินทรีย์หรือ อนินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารสูง มาผ่านการหมัก จนสลายตัวสมบูรณ์หรือการนำปุ๋ยอินทรีย์ที่ผ่านการ สลายตัวสมบูรณ์ แล้วผสมกับวัสดุอินทรีย์ หรืออนินทรีย์ธรรมชาติ ทางทางการเกษตรที่มี ธาตุอาหารสูง ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรไนโตรเจน ฟอสฟอรัส เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้มาจากการนำวัสดุอินทรีย์หรือ อนินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสสูง มาผ่านกระบวนการหมักจนสลายตัวสมบูรณ์ หรือการนำปุ๋ยอินทรีย์ที่ผ่านกระบวนการหมักและสลายตัวสมบูรณ์แล้วมาผสมกับวัสดุอินทรีย์ และหรืออนินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารไนโตรเจน ฟอสฟอรัสสูง การสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร และเครือข่ายการพัฒนาดิน มีแนวทางการดำเนินงานด้านการแก้ไขปัญหาของเกษตรกร คือ เกษตรกร ถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนส่งเสริมการใช้ที่ดินและการปรับปรุงบำรุงดิน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากที่ดินอย่างเต็มศักยภาพ เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้พอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว ให้สามารถพึ่งตนเองได้ตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะดินและน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด บนพื้นฐานการพึ่งพาตนเองและคุณธรรม

ภาพกิจกรรมโครงการ

๓. สรุปผลการดำเนินกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร
กลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจเชิงท่องเที่ยวทุ่งนาทอง

การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และการเข้าถึงแหล่งทุน

ความเป็นมาของกลุ่ม

เนื่องด้วยเกษตรกรบ้านเหล่าจัน หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแกดำ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการผลิตข้าวปลอดสารพิษและข้าวอินทรีย์ บางครอบครัวจึงได้เริ่มมี การปลูกในพื้นที่ของตนเองและชาวบ้านในชุมชนก็ปลูกกันอย่างแพร่หลายขึ้น โดยช่วงแรกเกษตรกรเน้นปลูกบริโภคในครัวเรือน เนื่องจากหากนำไปขายที่โรงสีหรือลานรับซื้อก็ได้ราคาเท่ากับการปลูกแบบใช้สารเคมี หลังจากที่ได้ทำการปลูกข้าวแล้วในชุมชนจะมีความเชื่อเรื่องพิธีกราบไหว้พระแม่โพสพทุกปีในช่วงฤดูทำนา เพื่อเป็นการแสดงออกถึงการขอมาบอกกล่าว พระแม่โพสพให้ดูแลผืนนา ข้าว ปลา อาหาร น้ำท่า อุดมสมบูรณ์ อย่าให้เกิดความเสียหายตลอดจนถึงวันเก็บเกี่ยว เพื่อชวนา จะได้มีข้าวไว้กินตลอดทั้งปี ได้กินข้าวที่ดี ได้นำข้าวที่ดีไปทำบุญตามความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธศาสนา เชื่อกันว่าหากทำบุญด้วยของดีแล้ว บุญกุศลจะช่วยหนุนนำพาชีวิตให้พบเจอแต่สิ่งดี อาหารที่วัดจึงมีแต่ของที่ดี ที่ชาวพุทธนำไปทำบุญ ประกอบกับมีชาวบ้านที่ไปทำบุญที่วัดได้นำเอาข้าวฮางไปทำบุญ จึงได้มีการแบ่งและแจกจ่ายกันลองชิม ครั้งเมื่อลองชิมแล้วต่างก็บอกเป็นเสียงเดียวกันว่าหอม นุ่ม อร่อย ถึงขึ้นทานเล่นโดยไม่มีกับข้าวก็ยังได้

ซึ่งข้าวฮางนั้น นับว่าเป็นข้าวดีมาอีกชนิดหนึ่งและหาทานยากในสมัยนี้ การที่จะทำเป็นข้าวฮางต้องใช้ทั้งเวลาและมีหลายขั้นตอน ชาวบ้านจึงเริ่มรวมกลุ่มกันเพื่อสอบถามถึงวิธีการผลิตและจึงได้สอบถามผู้รู้เจ้าของข้าวฮางท่านนั้นที่นำมาทำบุญ จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ได้รู้จักกับข้าวฮาง ยิ่งทำให้เกิดความสนใจ และมีความตั้งใจที่จะทำข้าวฮาง จึงรวมกลุ่มญาติพี่น้องเริ่มเรียนรู้ พร้อมกับลงมือทำข้าวฮางจนเป็นที่พูดถึงและรู้จักกว้างมากขึ้น นอกจากเอกลักษณ์ที่มีความหอม นุ่ม อร่อย ที่สำคัญมากคือ ในเมล็ดข้าวฮางมีประโยชน์ วิตามิน แร่ธาตุมากมายที่จำเป็นต่อร่างกายและร่างกายมีความต้องการ อีกทั้งเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาโบราณให้คงอยู่ จึงเป็นที่มาของกิจกรรมข้าวฮางกลางทุ่ง ที่ผู้คนรู้จักในชื่อ ข้าวฮางทุ่งนาทอง ในปัจจุบัน

สถานการณ์ปัจจุบัน

สถานการณ์ของกลุ่มในปัจจุบัน กลุ่มมีความพร้อมทางด้านบุคลากร จำนวนสมาชิกและภาคีเครือข่ายเพียงพอต่อการกำลังการผลิตข้าวฮาง และสมาชิกยังมีเวลาพอกับการประกอบกิจกรรมของครัวเรือนตนเองเพื่อสร้างรายได้เสริมอีก ด้านสถานที่มีบริเวณกว้าง เหมาะสมกับการทำกิจกรรม ข้าวที่เป็นวัตถุดิบหลักชุมชนเราเพียงพอและมีหลายสายพันธุ์ไว้เป็นทางเลือกให้กลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย ปัจจุบันข้าวฮางทุ่งนาทองเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง และลูกค้าตอบรับดีขึ้นเรื่อยๆ

ปัญหาที่พบ

บริเวณพื้นที่การเพาะปลูกข้าว ไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติกักเก็บน้ำสำรอง ส่งผลกระทบต่อผลผลิตอย่างมาก โรคแมลงศัตรูพืชต่างๆ รวมถึงต้นทุนการปลูกข้าวสูงขึ้นเนื่องจากน้ำมันแพง ทำให้ต้นทุนที่ผลิตเป็นข้าวฮางสูง ส่งผลกระทบไปถึงบรรจุภัณฑ์ราคาสูงขึ้นตามไปด้วย

อุปสรรค

๑. ขาดแคลนเครื่องมือนวัตกรรม ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับกระบวนการผลิต เช่น ปัจจุบันกลุ่มใช้เครื่องสีข้าวครวเรือนซึ่งเก่ามาก ระบบลูกหิน ไม่เหมาะกับการสีข้าวที่ทำเพื่อจำหน่าย เนื่องจากเกิดการสูญเสียเกินกว่ามาตรฐาน เมล็ดข้าวที่หักมีปริมาณที่เยอะ ไม่มีระบบคัดกรองกากขาว ปรับระบบก็เกิดการลวนใช้งานได้ไม่ต่อเนื่อง

๒. การควบคุมคุณภาพ การไล่ความชื้นในเมล็ดข้าว การลดกลิ่นอับในกระบวนการแช่ข้าว ซึ่งทางกลุ่มยังไม่มีเครื่องมือที่ช่วยเรื่องการควบคุมคุณภาพเช่นนี้ เป้าหมายที่กลุ่มมีความต้องการนวัตกรรมเหล่านี้ เพราะนอกจากเรื่องคุณภาพข้าวแล้วยังส่งผลถึงอายุการเก็บรักษาที่นานขึ้นด้วย โดยไม่มีสารเคมีเข้ามาเกี่ยวข้อง

๓. อายุการเก็บรักษาที่นานขึ้น นอกจากเรื่องคุณภาพแล้ว บรรจุภัณฑ์ยังเป็นปัจจัยสำคัญมากอีกประการหนึ่ง สำคัญควบคู่ไปกับเครื่องมือนวัตกรรมที่นำมาให้ที่ถูกต้องและเหมาะสม ปัจจุบันกลุ่มใช้การบรรจุแพ็คเป็นระบบสูญญากาศ ใช้เครื่องสูญญากาศขนาดเล็ก แพ็คครั้งละ ๑ กิโลกรัม ใช้ต่อเนื่องเครื่องร้อนระบบจะหยุดทำงาน ต้องพักเครื่อง ทำให้เสียเวลา และการบรรจุไม่แน่น คล้ายกับดูดอากาศออกไม่หมด ทำให้ต้องแพ็คใหม่เพิ่มต้นทุนถุงพลาสติกเพิ่มขึ้น

๔. โครงสร้างพื้นฐานที่ยังใช้ประโยชน์ไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มไม่มีงบประมาณที่เป็นส่วนกลาง ไม่มีเม็ดเงินใดๆที่จะมาสนับสนุนในส่วนนี้ จึงใช้วิธีรวบรวมวัสดุ เครื่องมือ มาช่วยกันสร้างขึ้นเป็นรูปร่าง ดูเป็นสัดส่วนขึ้นมาบ้าง

๕. การนั่งกลุ่มยังใช้เตาเดี่ยวๆ ปกติที่ซื้อทั่วไปตามท้องตลาด ยังใช้ฟืนและถ่านอยู่ อาจจะส่งผลถึงยังมีต้นทุนสูงกว่าเตาฮวงที่ปั้นดินหรือทำด้วยซีเมนต์ขนาดใหญ่ สามารถนั่งได้ครั้งละหลายหม้อ ทำให้ไม่เปลืองเชื้อเพลิง ต้นทุนก็ต่ำกว่านั่งแบบย่อยที่ละหม้อ

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร

- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรได้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ
- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มองค์กรเกษตรกรมีสื่อประชาสัมพันธ์ และสามารถสื่อสารหรือนำเสนอผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย
- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรมีเครื่องมือเพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์ และสถานที่ในการบรรจุผลิตภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์และส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ
- มีสื่อประชาสัมพันธ์ และสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม
- มีช่องทางการตลาดที่หลากหลาย
- เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน
- กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงาน
- กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ๑ กลุ่ม

- หน่วยงานราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ
- หน่วยงานราชการ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินงานเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ กลุ่มเกษตรกรวิถีเชิงทองเที่ยวทุ่งนาทอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแกดำ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการดำเนินกิจกรรม

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

รวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา และนำเสนอข้อมูลความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร รวมถึงแนวทางการลดต้นทุนในการผลิตข้าว เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ได้รับทราบข้อมูลประสานงานหน่วยงานเพื่อร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร ประกอบด้วยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด นายกององค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม และประธานศูนย์ข้าวชุมชนจังหวัดมหาสารคาม ร่วมสร้างเสริมศักยภาพและแนวทางการพัฒนากลุ่มองค์กรเกษตรกร

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม

ให้คำแนะนำด้านการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเพื่อเข้าสู่โครงการของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้ดำเนินการภายใต้โครงการแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ๑ จังหวัด ๑ ชุมชน (One Province One Agro-Industrial Community : OPOAI-C) หรือที่เรียกว่า โครงการโอปอยซี ดำเนินการขึ้นเพื่อมุ่งสร้างองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มเกษตรกร หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มสมาชิกสหกรณ์การเกษตร เป้าหมาย ๑-๒ กลุ่ม/จังหวัด เพื่อสร้างวางรากฐานจากเกษตรไปสู่การเป็นนักธุรกิจเกษตร / Startup / ผู้ประกอบการขนาดเล็ก / ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ต่อไปในอนาคต เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ส่งผลให้เป็นอีกหนึ่งกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ และแหล่งทุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำตามโครงการของรัฐบาลผ่านทางอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม

ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม

ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งมีหลักสูตรการเรียนออนไลน์ให้กลุ่มเกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังได้รับหนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ

โดยนายกององค์การบริหารส่วนตำบลแกดำ สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มทุกปี พร้อมสนับสนุนพนักงานร่วมดำเนินการให้กับกลุ่มเกษตรกรกลุ่มนี้

ภาพกิจกรรม

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้รวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา และนำเสนอข้อมูลความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อให้หน่วยงานต่างๆได้รับทราบ

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้รวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา และนำเสนอข้อมูลความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อให้หน่วยงานต่างๆได้รับทราบ

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้รวบรวมข้อมูล ประเด็นปัญหา และนำเสนอข้อมูลความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อให้หน่วยงานต่างๆได้รับทราบ

ภาพกิจกรรม

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเพื่อเข้าสู่โครงการแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ๑ จังหวัด ๑ ชุมชน (One Province One Agro-Industrial Community : OPOAI-C)

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการพัฒนากลุ่มเกษตรกรเพื่อเข้าสู่โครงการแปรรูปสินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ๑ จังหวัด ๑ ชุมชน (One Province One Agro-Industrial Community : OPOAI-C)

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งมีหลักสูตรการเรียนออนไลน์ให้กลุ่มเกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังได้รับหนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

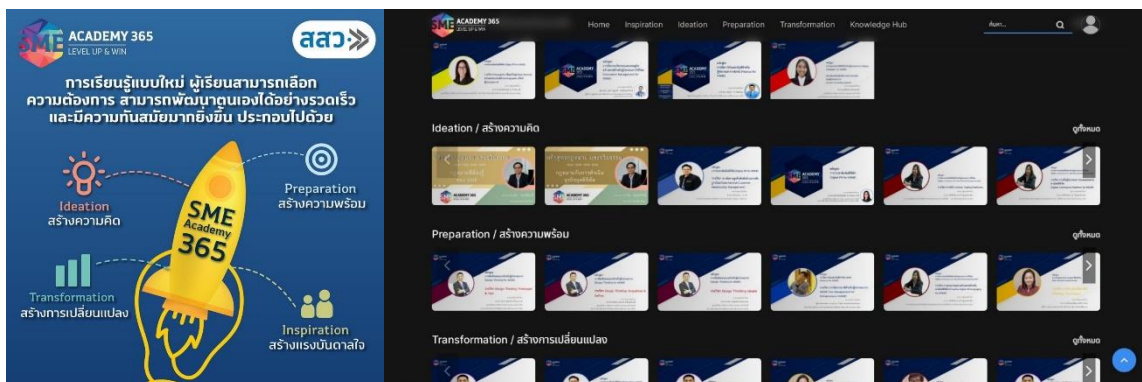

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งมีหลักสูตรการเรียนออนไลน์ให้กลุ่ม

เกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังได้รับหนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งมีหลักสูตรการเรียนออนไลน์ให้กลุ่มเกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังได้รับหนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

ภาพกิจกรรม

๔. สรุปผลการดำเนินกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย การพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและการเข้าถึงแหล่งทุน

หลักการและเหตุผล

ด้วยเกษตรกรบ้านเหล่าโพธิ์ เหล่าโพธิ์ชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคามได้มีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนขึ้นมาเพื่อรวมกลุ่มกันเพื่อแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร และจำหน่ายในพื้นที่ใกล้เคียง โดยใช้เวลาวางแผนหลังจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เนื่องด้วยขั้นตอนและกระบวนการผลิตนั้นเป็นสินค้าแปรรูปที่มีระยะเวลาในการเก็บรักษาค่อนข้างน้อย ส่งผลให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาค่อนข้างจำกัด

เพื่อเป็นการเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้มีอายุการเก็บรักษานานยิ่งขึ้น จึงมีความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้เก็บรักษาได้นานยิ่งขึ้น ประกอบกับช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัยจึงจำเป็นต้องปรับตัวในการจำหน่ายสินค้าในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ขั้นตอนและกระบวนการขนส่งมีการกระแทกหรือผลิตภัณฑ์บอบสลาย เมื่อสินค้าถึงมือผู้บริโภคก็ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์ไม่น่ารับประทาน

ดังนั้นกลุ่มเกษตรกรจึงมีความต้องการในการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ และต้องการองค์ความรู้ต่างๆ ในการสร้างยอดขายที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งการเข้าถึงช่องทางการตลาดออนไลน์หรือการจำหน่ายสินค้าผ่านระบบมาร์เก็ตเพลส Market Place

ปัญหาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกร

- ขาดแคลนเครื่องมือนวัตกรรม ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับกระบวนการผลิต
- ต้องการควบคุมคุณภาพสินค้า และยืดอายุการเก็บรักษาให้นานยิ่งขึ้น
- องค์ความรู้ด้านการตลาด และการจัดการสินค้า พร้อมการเข้าถึงแหล่งทุน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร

- เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรได้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- เพื่อเข้าถึงช่องทางการจำหน่ายและตลาดออนไลน์ และส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรมีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย
- เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรเกษตรกร

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- กลุ่มองค์กรเกษตรกรได้พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ให้สามารถเก็บรักษาคุณภาพของผลิตภัณฑ์
- กลุ่มองค์กรเกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าและตลาดออนไลน์ที่เข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น
- กลุ่มองค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีความยั่งยืนของการประกอบธุรกิจของกลุ่ม

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์
- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมิถุนายน - สิงหาคม ๒๕๖๕ ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม

ผลการดำเนินกิจกรรม

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียนองค์กรเกษตรกร รวบรวมข้อมูลประเด็นปัญหาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกร และนำเสนอข้อมูลความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกรเพื่อประสานความร่วมมือ ให้องค์กรต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานส่วนราชการ เอกชน ได้รับทราบ เพื่อพัฒนาสร้างความเข้มแข็งและแนวทางการพัฒนากลุ่มองค์กรเกษตรกร โดยความร่วมมือจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ ร่วมด้วยช่วยกันส่งเสริมศักยภาพให้กับกลุ่มเกษตรกรในการครั้งนี้

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม

- สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม โดยเจ้าหน้าที่อุตสาหกรรมจังหวัดดำเนินการด้านการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร การถ่ายทอดความรู้ การต่อยอดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่โครงการของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม พร้อมทั้งการสนับสนุนแหล่งทุนดอกเบี้ยถูกสำหรับอุตสาหกรรมขนาดเล็ก/วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรนี้

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม

- โดยผู้จัดการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ทั้งจัดหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ให้กลุ่มเกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม รวมทั้งยังให้หนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ พร้อมทั้งการเข้าถึงแหล่งทุนของ สสว. เพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเกษตรกรด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์

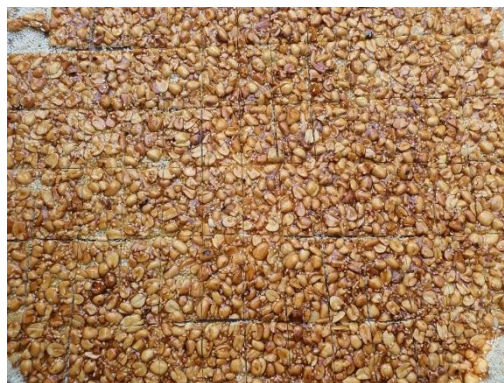
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลสนับสนุนให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร บ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ต่อไป

ภาพกิจกรรม

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดการถ่ายทอดความรู้ การต่อยอดการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับกลุ่มเกษตรกร

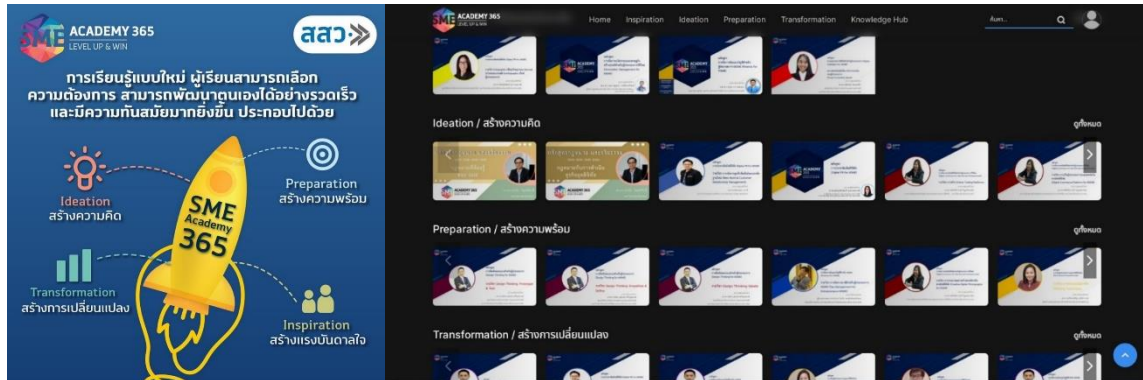

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้คำแนะนำด้านการเสริมสร้างธุรกิจ และการสร้างช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ รวมทั้งมีหลักสูตรการเรียนออนไลน์ ให้กลุ่มเกษตรกรได้เลือกเรียนได้ตามความเหมาะสม อีกทั้งยังได้รับหนังสือรับรองผ่านการฝึกอบรมด้วยโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ

๕. สรุปผลการดำเนินโครงการทดสอบการปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๑๕ เพื่อทำการเก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ ๘ เดือน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรได้คัดเลือกพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมสำหรับการปลูกในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม

ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรได้มีการพัฒนาในด้านการผลิต ได้ผลผลิตที่เพิ่มมากขึ้น
ส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกรได้เข้าใจถึงสภาพพื้นที่ของตนเอง และสามารถนำไปปรับใช้ในด้าน
การเกษตร

ปัญหาและความต้องการ

เกษตรกรในตำบลห้วยเตย ขาดแคลนท่อนพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน พันธุ์ที่เหมาะสมกับการปลูกของพื้นที่
ตำบลห้วยเตย ราคาการซื้อขายพันธุ์สูงขึ้นเนื่องจากปัญหาของโรคระบาดของท่อนพันธุ์ ต้องการท่อนพันธุ์
สำปะหลังที่มีระยะเวลาเก็บเกี่ยวระยะสั้น ท่อนพันธุ์ที่ได้มาตรฐาน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- เกษตรกรได้พันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสมแก่การปลูกในพื้นที่
- ได้รับองค์ความรู้ต่าง ๆ ในการปลูกและสามารถนำไปปรับใช้ได้ในอนาคต
- ขยายองค์ความรู้และมีพันธุ์มันสำปะหลังที่มีสำหรับเกษตรกรในพื้นที่อื่นๆ

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินโครงการ

จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ทั้งสิ้น ๓๕ ราย ประกอบด้วย

- กลุ่มเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร ๑ กลุ่ม/๑๐ครัวเรือน /จำนวน ๑๐ ไร่
- หน่วยงานราชการ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเตย

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

- เริ่มระยะเวลาดำเนินการ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ ณ กลุ่มมันสำปะหลังแปลงใหญ่บ้านสำโรง
หมู่ที่ ๖ ตำบลห้วยเตย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม
- ระยะเวลาแล้วเสร็จเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕

กิจกรรมการดำเนินโครงการฯ

- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามและศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม จัดอบรมเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร องค์กรเกษตรกร
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคามติดตามให้คำแนะนำและมอบท่อนพันธุ์มันสำปะหลังให้แก่กลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อดำเนินการปลูกในแปลงและติดตามการปลูกเป็นระยะ
- องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยเตยร่วมประสานงานสร้างเสริมศักยภาพให้กับกลุ่มเกษตรกร

ผลการดำเนินโครงการฯ

ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ประกอบด้วย กลุ่มมันสำปะหลังแปลงใหญ่บ้านสำโรง หมู่ที่ ๖ ตำบลห้วยเตย อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดมหาสารคาม, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม, องค์กรบริหารส่วนตำบลห้วยเตย, สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ที่เข้าร่วมโครงการฯได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นและได้ทราบแนวทางในการผลิตและรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกมันสำปะหลัง อย่างมีมาตรฐาน และท่อนพันธุ์มันที่เหมาะสม เพียงพอในการปลูกแต่ละพื้นที่ และเป็นแหล่งรวบรวมขยาย ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่ได้มาตรฐานให้กับเกษตรกร กลุ่มอื่นๆในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรเกิดความสามัคคี มีการรวมกลุ่มกันทำการผลิตและจำหน่ายผลผลิตอย่างเป็นระบบ

ภาพกิจกรรมการจัดอบรมกลุ่มเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามร่วมกับศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม จัดอบรมกลุ่มเกษตรกรตามโครงการทดสอบการปลูกมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๑๕

กลุ่มเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังเพื่อปลูกในพื้นที่
พร้อมทั้งขั้นตอนการปลูกและวิธีการดูแลมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตมันสำปะหลังมีปริมาณที่เพิ่มขึ้น

๖. สรุปผลกิจกรรมการอบรมการสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรกลุ่มเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หมู่ ๑๐ ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม

ตามที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้รับหนังสือจากองค์กรเกษตรกรกลุ่มเกษตรผสมผสานปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หมู่ ๑๐ ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการจัดอบรมการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร เพื่อขอให้ทางสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามได้ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร โดยกลุ่มเกษตรกรมีความต้องการในการฝึกอบรมในหัวข้อการลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์ การจัดการด้านบัญชีรายรับ-รายจ่าย การเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมทั้งการส่งเสริมศักยภาพของเกษตรกร ด้านต่าง ๆ นั้น

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม จึงได้ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาองค์ความรู้ที่เหมาะสมตามความต้องการของกลุ่ม ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดมหาสารคาม ที่ได้ร่วมบูรณาการกันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกร ซึ่งได้กำหนดหัวข้อในการจัดอบรมไว้ ๓ หัวข้อหลักๆดังนี้

๑. ด้านการส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์และการลดต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงสัตว์

๒. ด้านการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการภายในกลุ่ม การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม

๓. ด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของกลุ่ม

จากนั้นจึงได้กำหนดจัดอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกรขึ้นในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๐๐ น.เป็นต้นไป ณ กลุ่มเกษตรผสมผสานปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หมู่ ๑๐ ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีกลุ่มองค์กรเกษตรกรและผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๒๕ คน ซึ่งการจัดกิจกรรมและร่วมบูรณาการครั้งนี้มีรายละเอียดในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การอบรมการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร ด้านการลดต้นทุนการผลิตในการเลี้ยง โค - กระบือ/การผลิตอาหารสัตว์ โดย นางวนาลย์ ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งได้ให้องค์ความรู้เพิ่มเติมในกาสร้างเสริมความเข้มแข็งของกลุ่ม การผลิตอาหารสัตว์โดยการใช้มันเส้น/มันสำปะหลังเพื่อเป็นแหล่งอาหารทางเลือกอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กลุ่มเกษตรกรผลิตอยู่แล้ว รวมทั้งพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่สามารถนำมาเป็นอาหารสัตว์ได้ในการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มเกษตรกร

๒. การชี้แจงการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม รวมทั้งการจัดทำบัญชีราคาต้นทุนการผลิตและกำไร เนื่องจากเกษตรกรบางรายยังมีองค์ความรู้ในการจัดทำบัญชีไม่เพียงพอ จึงทำให้ไม่ทราบถึงต้นทุนแฝงหรือกำไรสุทธิที่ได้

๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของกลุ่ม โดยนายอิทธิพร มาประจวบ หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ความรู้ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาต่อยอดของกลุ่ม และยังแนะนำด้านการบริหารจัดการของกลุ่มให้เป็นระบบ จึงจะทำให้กลุ่มสามารถพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้น และมีความเข้มแข็งของกลุ่มที่มากยิ่งขึ้น

ภาพประกอบกิจกรรม

๑. กิจกรรมการสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร ด้านการลดต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงโค – กระบือ/การผลิตอาหารสัตว์

๒. การชี้แจงการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม รวมทั้งการจัดทำบัญชีราคาต้นทุนการผลิตและกำไร

๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน และการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของกลุ่ม โดยนายอิทธิพร มาประจวบ หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

ภาพประกอบกิจกรรม

๗. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร ในเขตพื้นที่สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโชคชัย และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย) อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

๑. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบาย “ตลาดนำการเกษตร” การบริหารจัดการสินค้าเกษตร สร้างความสมดุลทางการตลาด การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การเชื่อมโยงการผลิตการตลาดภาครัฐ และภาคเอกชน ตลอดจนสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน โดยดำเนินการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการ ของตลาด มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุล เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต สินค้าเกษตร มีตลาดรองรับแน่นอน ผลผลิตไม่ล้นตลาด เกษตรกรมีรายได้และมีความมั่นคงในอาชีพ การเกษตรมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม สภาพภาคการเกษตรในปัจจุบัน พบว่าเกษตรกรยังมีปัญหาหนี้สินอันเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตที่สูง ราคาผลผลิตตกต่ำ ผลผลิตล้นตลาด ทำให้เกษตรกรยังมีภาระหนี้สิน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งจัดการ และลดภาระให้แก่เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ระดมความคิดในการวางแผน เพื่อฟื้นฟูอาชีพ ของเกษตรกร สร้างอาชีพใหม่ หรือทางเลือกพืชใหม่ให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอในการชำระหนี้สิน

ปี ๒๕๖๔ ถือเป็นปีที่ยากลำบากสำหรับภาคการเกษตรไทย จากผลกระทบภัยแล้งตั้งแต่ปลายปีก่อน โรคระบาดในพืชและสัตว์ ตลอดจนถึงผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) มีผลทำให้ความต้องการสินค้าลดลง และจากการที่โครงสร้างตลาดสินค้าเกษตรไทยส่วนใหญ่ยังพึ่งพา ตลาดส่งออก ซึ่งมีการแข่งขันสูง แน่แน่นอนว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น คือ รายได้ของเกษตรกร และธุรกิจที่เกี่ยวข้องมีการ ลดลงไปจากการประเมินสถานการณ์ด้วยอุปทาน (Supply) และอุปสงค์ (Demand) จะช่วยให้เห็นภาพผลกระทบ ต่อราคา ซึ่งมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์สินค้าเกษตรแต่ละประเภท จากการประเมินสถานการณ์อุปทาน อุปสงค์ในระดับภาพรวม จนไปถึงในระดับสินค้าเกษตรแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไร และเมื่อรวมกับการคาดการณ์ แนวโน้มอุปสงค์ จะช่วยให้เห็นภาพทิศทางการเกษตรได้ชัดเจนมากขึ้น

เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติทางธรรมชาติ (อุทกภัย) ดังกล่าว ให้สามารถทำการผลิตได้ทันที และเพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ที่ได้รับผลกระทบ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม และภาคเอกชน จึงได้มีการรณรงค์ให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ในเขตสถานีสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโชคชัย แก้มลิงกุดอ้อ หนองอ้อ บริเวณรอบลำน้ำชีหลง และพื้นที่ได้รับผลกระทบ ภัยพิบัติ (อุทกภัย) ในเขตพื้นที่ตำบลหัวขวาง ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่)

โดยมีการนำนโยบาย “การตลาดนำการเกษตร” มาใช้ในการดำเนินการวางแผนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด มีการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เกิดความสมดุล และเกษตรกรสามารถลดต้นทุน การผลิตสินค้าเกษตร ทั้งนี้ สินค้ามีตลาดรองรับที่แน่นอน ผลผลิตไม่ล้นตลาด เกษตรกรมีรายได้และมีความมั่นคง ในอาชีพการเกษตรมากยิ่งขึ้น ถั่วเขียว ข้าวโพดฝักสด และถั่วลิสง เป็นพืชที่มีปริมาณการผลิตภายในประเทศ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นอุตสาหกรรมอาหาร และตลาดชุมชน หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตร ๒ และสหกรณ์ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ร่วมกับภาคเอกชน เล็งเห็นโอกาสดังกล่าว จึงได้จัดทำ “โครงการ ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร” โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกถั่วเขียว ข้าวโพด ฝักสด และถั่วลิสง เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร โดยดำเนินการเชื่อมโยง

ตลาดระหว่างแหล่งผลิต แหล่งรับซื้อ ผลผลิตให้มีความชัดเจน และสนับสนุนมาตรการจูงใจให้กับเกษตรกร ผู้ที่ได้รับผลกระทบ และเสียหายโดยสิ้นเชิง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย)
๒. เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
๓. เพื่อปรับปรุงบำรุงดินในระบบการปลูกพืชหมุนเวียน

๓. ปรัชญาในการดำเนินงาน

บูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ภายใต้ความต้องการของเกษตรกรและชุมชน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอย่างแท้จริง

๔. เป้าหมายของโครงการ

เกษตรกรที่มีพื้นที่ในเขตสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้านโชคชัย แก้มลิงกุดอ้อ หนองอ้อ บริเวณรอบลำน้ำชีหลง และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ในเขตพื้นที่ตำบลหัวขวาง ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

๕. วิธีการดำเนินงาน

- ๑ ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อทบทวนกิจกรรมตามแผนชุมชน ภายใต้เงื่อนไขทางวิชาการตามความเหมาะสมของพืชและพื้นที่
- ๒ ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ เช่น พื้นที่รับน้ำชลประทาน ปริมาณน้ำ ระยะเวลา ปัญหาอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิด และแนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนแนวทางการบูรณาการการทำงานร่วมกันในพื้นที่
- ๓ จัดเวทีชุมชนเพื่อรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๑) ดำเนินการชี้แจงสถานการณ์น้ำ แนวทางการ ป้องกันปัญหา การขอความร่วมมือเกษตรกรหลีกเลี่ยงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูแล้ง แนวทางความ ช่วยเหลือ และป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับเกษตรกร ๒) ชี้แจง ทำความเข้าใจให้กับเกษตรกร และจัดเวทีชุมชน เสนอทางเลือกต่าง ๆ ที่ผ่านการวิเคราะห์เบื้องต้นว่าเหมาะสมกับสถานการณ์น้ำ ความเหมาะสมของพื้นที่ เศรษฐกิจ สังคม และเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และคัดเลือกกิจกรรม ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ด้วยตนเอง ๓) รับสมัครเกษตรกรเพื่อแสดงความจำนงในการเข้าร่วม โครงการตามความต้องการของชุมชน เป็นการยืนยันการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร เป็นรายบุคคล ตามแบบฟอร์มการรับสมัครเกษตรกรฯ โดยดำเนินการกรอกข้อมูลพื้นฐาน เพื่อยืนยันความต้องการ

๖. กรอบระยะเวลา

มกราคม – กรกฎาคม ๒๕๖๕

กิจกรรม	ระยะการดำเนินงาน	หน่วยงานดำเนินงาน
๑. ชั้นเตรียมการ		
๑.๑ ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สกจ. สศก. ชป. พด. สตส. ศวพ. อปท. ธ.ก.ส. สภก. บ. คุโบต้าฯ ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคมชาวนาฯ
๑.๒ ประชาสัมพันธ์เชิญชวนและสำรวจความต้องการเข้าร่วมโครงการฯ เบื้องต้น ของเกษตรกร	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สภก. บ. คุโบต้าฯ อปท. ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคมชาวนาฯ
๑.๓ วางแผนการตลาด และกำหนดราคากลาง	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. สกจ. สศก. สตส. สภก. ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคม ชาวนาฯ
๑.๔ กำหนดพื้นที่เป้าหมายและเขตการส่งเสริม	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. ชป. พด. กส. สก. สภก. อปท. ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคมชาวนาฯ
๒. การดำเนินงานในพื้นที่		
๒.๑ จัดเวทีสร้างความเข้าใจ รับสมัครเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สกจ. อปท. สภก. บ. คุโบต้าฯ ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคมชาวนาฯ
๒.๒ ถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกถั่วเขียว	มกราคม ๒๕๖๕	กษ. กสจ. ศวพ. พด. บ. คุโบต้าฯ ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคม ชาวนาฯ
๒.๓ จัดเวทีเพื่อวางแผนการตลาดร่วมกัน และแนะนำช่องทางในการติดต่อสื่อสาร โดยการใช้แอปพลิเคชัน	มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สกจ. ชป. อปท. ทีมผู้จัดการพื้นที่ และสมาคม ชาวนาฯ
๒.๔ กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผน	มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สก. ชป. และทีม ผู้จัดการพื้นที่
๒.๕ ประสานงาน รวบรวมผลผลิตเพื่อจำหน่าย ณ จุดรับซื้อในพื้นที่	มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๕	กษ. สกจ. และทีมผู้จัดการพื้นที่
๒.๖ ดำเนินการรับซื้อผลผลิต	เมษายน – พฤษภาคม ๒๕๖๕	สมาคมชาวนาฯ ทีมผู้จัดการ พื้นที่ กษ. และ สก. กำกับดูแล
๓. ประเมินผล และรายงานผลการดำเนิน โครงการ	มิถุนายน – กรกฎาคม ๒๕๖๕	กษ. กสจ. สกจ. สศก. และ สตส.

๗. งบประมาณดำเนินการ

หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนตำบล

๘. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก ๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

หน่วยงานสนับสนุน ๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม ๒) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม ๓) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๔ ขอนแก่น ๕) โครงการชลประทานมหาสารคาม ๖) สถานีพัฒนาที่ดิน มหาสารคาม ๗) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม ๘) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์มหาสารคาม ๙) องค์การบริหารส่วนตำบลหัวขวาง ๑๐) องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ๑๑) ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร สาขาโกสุมพิสัย ๑๒) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ๑๓) บริษัท คูโบต้า มหาสารคาม จำกัด ๑๔) สมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย

๙. ผลผลิต ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

๙.๑ ผลผลิต ๑) เกษตรกรสามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อน จากการขาดรายได้เนื่องจากได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ๒) เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพในช่วงวิกฤตสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย) ๓) เกษตรกรได้เรียนรู้การจัดการระบบการปลูกพืช ใช้น้ำน้อยที่เหมาะสม (Cropping Pattern) และปรับปรุงบำรุงดินในระบบการปลูกพืชหมุนเวียน

๙.๒ ผลลัพธ์ เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙) มีรายได้จากการปลูกพืชใช้น้ำน้อย และพื้นที่ได้รับผลกระทบภัยพิบัติ (อุทกภัย)

๙.๓ ตัวชี้วัดกระบวนการงาน เกษตรกรมีการรวมกลุ่มในการบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกพืชอย่างยั่งยืน

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ สามารถแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร จากการขาดรายได้เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙)

๑๐.๒ เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพในช่วงวิกฤตสถานการณ์จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ หรือ (COVID-๑๙)

๑๐.๓ เกษตรกรได้เรียนรู้การจัดการระบบการปลูกพืชที่เหมาะสม (Cropping Pattern) และปรับปรุงบำรุงดินในระบบการปลูกพืชหมุนเวียน และเพิ่มขึ้นของอินทรีย์วัตถุในดิน

๑๐.๔ เพื่อให้ชุมชนมีความมั่นคงทางด้านอาหารอย่างยั่งยืน บริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตอาหาร อย่างมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ถั่วเขียว จัดอยู่ในกลุ่มพืชที่ผลิตไว้ใช้ในประเทศ ถั่วเขียวเป็นพืชที่มีโปรตีนสูง นิยมใช้ทั้งการบริโภคและแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ หลายรูปแบบ ได้แก่ ถั่วงอก วุ้นเส้น ขนมหวาน แป้งถั่วเขียว สบู่และครีมทาผิว เป็นต้น รวมถึงการใช้ประโยชน์ด้านการเกษตรในการปรับปรุงบำรุงดิน เนื่องจากถั่วเขียวเป็นพืชอายุสั้นมีประสิทธิภาพการตรึงไนโตรเจนในอากาศ ๑๐-๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี และต้นถั่วเขียวยังสามารถใช้เป็นปุ๋ยพืชสดได้ดี โดยทั่วไปจะให้ปริมาณไนโตรเจนสูงถึง ๕-๖ กิโลกรัมต่อไร่

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการปลูกถั่วเขียว

สภาพพื้นที่ สามารถปลูกได้ในดินแทบทุกสภาพพื้นที่ ทั้งเป็นที่ราบ ที่ราบเชิงเขาและที่ดอน มีการระบายน้ำดี ไม่ชอบน้ำขัง ควรปลูกถั่วเขียวในดินที่ระบายน้ำได้ดี มีหน้าดินลึก อินทรีย์วัตถุสูง

สภาพดิน ถั่วเขียวเจริญเติบโตได้ดีทั้งในดินเหนียวและดินทรายมีความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ ๕.๕-๗.๐ ควรหลีกเลี่ยงดินด่างหรือดินเค็ม (สังเกตเห็นก้อนเล็กๆ สีขาวขึ้นประปราย เช่น ดินชุดตาคลี) เพราะจะทำให้ต้นแคระแกร็น ใบด่างเหลือง ผลผลิตต่ำ และหากดินเป็นกรดจัดหรือดินเปรี้ยวควรหว่านปูนขาว เพื่อลดความเป็นกรดและลดพิษของธาตุอลูมิเนียมและเหล็ก

สภาพภูมิอากาศ การกำหนดวันปลูกต้องคำนึงถึงปริมาณความชื้นในดิน ตลอดจนอุณหภูมิขณะมีการเจริญเติบโตทางลำต้น ถั่วเขียวไม่ทนต่อสภาพอากาศหนาว ถ้าอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๑๕ องศาเซลเซียส หรือต่ำกว่า ถั่วเขียวจะชะงักการเจริญเติบโต โดยเฉพาะเมื่อต้นยังเล็ก ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงการปลูกถั่วเขียวช่วงอากาศหนาวจัด อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการปลูกถั่วเขียวเฉลี่ยประมาณ ๒๕ องศาเซลเซียส

สภาพน้ำ การปลูกถั่วเขียวในดินนาควรระบายน้ำออกจากแปลงก่อนความชื้นในดินที่เหมาะสม หลังการให้น้ำจะทำให้ถั่วเขียวเจริญเติบโตและสุกแก่ได้โดยไม่ต้องให้น้ำชลประทานเพราะถั่วเขียวมีอายุสั้น

พันธุ์ถั่วเขียว

ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีความสมบูรณ์ ความงอกไม่ต่ำกว่า ๘๐ เปอร์เซ็นต์ คุณภาพดี ตรงตามความต้องการของตลาด ต้านทานหรือทนทานต่อโรคและแมลงที่สำคัญ เจริญเติบโตดีเหมาะกับชนิดของดิน และสภาพภูมิอากาศ ถั่วเขียวนิยมปลูกมี ๒ ชนิด ได้แก่ ถั่วเขียวผิวมัน หรือที่เรียกว่า ถั่วมันและถั่วเขียวผิวดำ หรือที่เรียกว่า ถั่วแขก

๑. ถั่วเขียวผิวมัน

๑.๑ พันธุ์กำแพงแสน ๑ อายุประมาณ ๖๕-๗๕ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๐๘ กิโลกรัมต่อไร่ ลักษณะเด่นคือ ฝักส่วนใหญ่อยู่เหนือทรงพุ่ม น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๖๙ กรัม ต้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาลและโรคราแป้งในระดับปานกลาง เหมาะสำหรับการปลูกในฤดูฝนหรือในเขตชลประทาน ข้อด้อยคือ ค่อนข้างอ่อนแอต่อดินด่าง

๑.๒ พันธุ์กำแพงแสน ๒ อายุประมาณ ๖๕-๗๕ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๙๓ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๖๖ กรัม ลักษณะเด่น ฝักอยู่เหนือทรงพุ่ม ต้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาลและโรคราแป้งในระดับปานกลาง เหมาะสำหรับปลูกในฤดูแล้งนอกเขตชลประทาน ข้อด้อยคือ อ่อนแอมากต่อดินด่าง

๑.๓ พันธุ์ชัยนาท ๖๐ อายุเก็บเกี่ยว ๕๕-๖๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๗๕ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๖๒ กรัม ลักษณะเด่น ทรงพุ่มเล็ก ต้นเตี้ย ฝักอยู่เหนือทรงพุ่มเด่นชัด อายุเก็บเกี่ยวสั้น เหมาะสำหรับการปลูกต้นฝน ทนดินด่าง ข้อด้อยคือ ฝักแก่ค่อนข้างแตกง่าย อ่อนแอต่อโรคใบจุดสีน้ำตาล

๑.๔ พันธุ์ชัยนาท ๓๖ อายุเก็บเกี่ยว ๖๗ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๑๖ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๗๒ กรัม ลักษณะเด่น ขนาดเมล็ดใหญ่ ทนทานดินด่าง ต้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาลปานกลาง เหมาะสำหรับการปลูกปลายฝนและฤดูแล้ง เป็นพันธุ์ที่มีการสุกแก่ของฝักชุดแรกและชุดสุดท้ายใกล้เคียงกันมากที่สุด คือ ฝักแรกแก่ห่างจากฝักสุดท้ายประมาณ ๑๒ วัน ข้อด้อย คือ ไม่ต้านทานต่อโรคราแป้ง

๑.๕ พันธุ์ชัยนาท ๗๒ มีอายุเก็บเกี่ยว ๖๓ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๒๔-๒๓๐ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๖๖ กรัม ลักษณะเด่น ปลูกได้ในทุกฤดูและทุกภาค ต้านทานหนอนแมลงวันเจาะลำต้นปานกลาง

๑.๖ พันธุ์ มอ. ๑ ปรับปรุงพันธุ์โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อายุประมาณ ๖๕-๗๕ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๐๘ กิโลกรัมต่อไร่ ลักษณะเด่น เป็นพันธุ์ที่ทนต่อสภาพน้ำขัง เหมาะสำหรับการปลูกในภาคใต้ เช่น ปลูกแซมในสวนยาง มีความต้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาลปานกลาง ข้อด้อยคือ ค่อนข้างอ่อนแอต่อดินต่าง

๑.๗ พันธุ์ มทส. ๑ อายุประมาณ ๖๕-๗๕ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒๒๑ กิโลกรัมต่อไร่ ลักษณะเด่น ฝักมีลักษณะเป็นหวีอยู่เหนือทรงพุ่ม เก็บเกี่ยวง่าย ฝักไม่มีขนฝักเหนียวไม่แตกง่าย เวลาถูกฝนน้ำไม่ซึมผ่านฝักเข้าไปหาเมล็ด ดังนั้น จึงสามารถรอเก็บเกี่ยวฝักรุ่น ๑ และรุ่น ๒ พร้อมกันได้ ทนทานต่อโรคใบจุดสีน้ำตาลและราแป้งปานกลาง ข้อด้อยคือ ยังมีลักษณะเมล็ดตันหลงเหลืออยู่

๒. ถั่วเขียวผิวดำ

๒.๑ พันธุ์อุทอง ๒ อายุประมาณ ๙๐ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๔๔ กรัม เมล็ดสีน้ำตาลหรือสีแดง ขนาดเมล็ดเล็กสม่ำเสมอ

๒.๒ พันธุ์พิษณุโลก ๒ มีทรงพุ่มเตี้ยแคบและโปร่งกว่าพันธุ์อุทอง ๒ อายุ ประมาณ ๗๗ วัน ผลผลิตเฉลี่ย ๑๙๐ กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก ๑,๐๐๐ เมล็ด ประมาณ ๕๐ กรัม

วิธีการปลูกถั่วเขียว

การปลูกถั่วเขียวฤดูแล้ง เป็นการปลูกถั่วเขียวหลังการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี

ช่วงเวลาปลูกถั่วเขียว

การปลูกถั่วเขียวฤดูแล้ง นิยมปลูกในพื้นที่นาหลังเก็บเกี่ยวข้าวนาปีแล้วในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม ถ้าต้องการผลผลิตสูงไม่ควรปลูกเกินปลายเดือนมกราคม แต่ถ้าอากาศหนาวอุณหภูมิต่ำกว่า ๑๕ องศาเซลเซียส ควรเลื่อนการปลูกออกไปโดยให้เก็บเกี่ยวในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมก่อนฝนตกชุกควรปลูกถั่วเขียวทันทีที่เก็บเกี่ยวข้าวแล้ว เพราะจะได้อาศัยปริมาณน้ำในดินสำหรับการเจริญเติบโตของถั่วเขียว แทนการให้น้ำชลประทาน

การเตรียมดินปลูกถั่วเขียว

การเตรียมดินให้เหมาะสมในการปลูกถั่วเขียวเป็นสิ่งสำคัญมาก วิธีการเตรียมดินขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ และลักษณะดินจะสัมพันธ์กับวิธีการปลูก

กรณีที่เป็นดินร่วนปนทรายหลังเก็บเกี่ยวข้าว เกษตรกรตัดตอซังเมื่อดินหมาดหรือความชื้นพอเหมาะจึงหว่านเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว แล้วใช้ผาน ๗ โกลบในคราวเดียวกัน บางแห่งที่มีปัญหาเรื่องวัชพืชจะไถดะด้วยผาน ๓ ตากดินทิ้งไว้และเมื่อเก็บเศษวัชพืชออก ถึงไถด้วยผาน ๗ อีกครั้ง ก่อนหว่านเมล็ดถั่วเขียว แล้วคราดกลบเมล็ด

กรณีเป็นดินเหนียวจัด ให้ทำร่องระบายน้ำรอบแปลง และทำการปลูกโดยไม่ไถเตรียมดิน กล่าวคือ หลังเก็บเกี่ยวข้าว พอดินหมาดให้ตัดตอซังทำร่องระบายน้ำรอบกระถางแล้วหว่านเมล็ดถั่วเขียว โดยไม่มีการไถเตรียมดินและไถคราดกลบหลังหว่านเมล็ด วิธีนี้เป็นการปลูกโดยไม่ให้น้ำ จะทำได้ในบริเวณที่มีระดับน้ำใต้ดินค่อนข้างสูง แต่การใช้วิธีนี้ใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ปลูก ๘-๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ (เผ็ดเมล็ดไม่งอกและนกกินเมล็ดถั่วเขียวหลังปลูก)

กรณีปลูกในเขตชลประทานที่เป็นดินเหนียวจัด ต้องทิ้งไว้ให้ดินแห้งก่อน แล้วปล่อยน้ำเข้าให้ท่วม แล้วระบายน้ำออกทันที ทิ้งให้ดินหมาดจึงค่อยไถพรวนวิธีนี้ดินจะแตกออกเป็นก้อนเล็กได้ง่าย เพราะหากไถพรวนทันทีหลังเกี่ยวข้าวดินยังมีความชื้นสูง เมื่อไถดินจะจับเป็นก้อนโตทำให้กลบเมล็ดพันธุ์ไม่ดี ความชุ่มชื้นใน

ดินจะสูญเสียไปเร็วมาก การปลูกถั่วเขียวฤดูแล้งจะต้องรักษาความชื้นในดินให้มีการสูญเสียน้อยที่สุด

เกษตรกรควรคลุกเชื้อไรโซเบียมกับถั่วเขียวก่อนปลูก โดยใช้เชื้อไรโซเบียมที่ใช้สำหรับคลุกเมล็ดถั่วเขียวโดยเฉพาะ เชื้อไรโซเบียม ๑ ถุงหนัก ๒๐๐ กรัม สามารถคลุกกับเมล็ดถั่วเขียวได้พอสำหรับการปลูก ๑ ไร่

ในแปลงที่เคยปลูกถั่วเขียวติดต่อกันและถั่วเขียวมีการติดปมดีแล้วอาจไม่จำเป็นต้องคลุกเชื้อไรโซเบียมอีก มีงานทดลองยืนยันว่าถั่วเขียวสามารถเกิดปมกับเชื้อไรโซเบียมหลายชนิดในดินได้ การคลุกเชื้อไรโซเบียมจะทำให้ถั่วเขียวตรึงไนโตรเจนจากอากาศเพื่อการเจริญเติบโตของถั่วเขียว ปริมาณไนโตรเจนที่ตรึงได้จะเป็นอาหารของต้นถั่วเขียว ทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ และเป็นการประหยัดการให้ปุ๋ยไนโตรเจนเป็นการช่วยเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

ข้อควรระวังในการคลุกเชื้อไรโซเบียม คือ

- ใช้เชื้อไรโซเบียมสำหรับถั่วเขียวเท่านั้น
- เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวที่คลุกเชื้อไรโซเบียมแล้วควรใช้ให้หมดทันที
- ไม่ควรปลูกถั่วเขียวที่คลุกเชื้อไรโซเบียมในดินที่แห้งมากๆ เพื่อรอฟน
- เมื่อหยอดเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวแล้วควรรีบกลับทันที เพื่อไม่ให้เมล็ดถูกแดดเผา

วิธีการปลูกและระยะปลูกถั่วเขียว

๑. การปลูกถั่วเขียวแบบหว่าน

การปลูกถั่วเขียวหลังนาโดยอาศัยความชื้นในดิน หลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้วให้ไถดินขณะที่ดินยังมีความชื้นเพียงพอสำหรับการงอกของเมล็ด ควรเตรียมดินให้ละเอียด ให้หว่านเมล็ดถั่วเขียวแล้วพรวนดินกลับทันทีเพื่อปิดผิวหน้าดินกั้นการระเหยของน้ำใต้ดิน ในกรณีดินเหนียวที่แห้งเกินไป ความชื้นไม่เพียงพอสำหรับการงอก ควรปล่อยให้ดินแห้งจนแตกกระแหงแล้วจึงปล่อยน้ำเข้าให้ท่วมและระบายออกทันที ทิ้งไว้จนดินหมาดหรือความชื้นพอเหมาะ แล้วจึงไถพรวน

๒. การปลูกถั่วเขียวเป็นแถว

ใช้เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวอัตรา ๔-๕ กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกแบบแถวคู่บนสันร่องระยะระหว่างแถว ๕๐ เซนติเมตร ระยะระหว่าง ๑๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ ต้นต่อหลุมได้จำนวนต้น ๖๔,๐๐๐ ต้นต่อไร่

๓. การใช้เครื่องปลูกถั่วเขียว

ควรเตรียมดินให้ละเอียด และสม่ำเสมอก่อนปลูก ใช้ระยะระหว่างแถว ๕๐ เซนติเมตร จำนวน ๒๐-๒๕ ต้น ต่อแถวยาว ๑ เมตร ได้จำนวนต้น ๖๔,๐๐๐-๘๐,๐๐๐ ต้นต่อไร่

การดูแลรักษาถั่วเขียว

การใส่ปุ๋ยถั่วเขียว

ถั่วเขียวเป็นพืชที่มีความต้องการไนโตรเจนสูง แต่โดยธรรมชาติของพืชตระกูลถั่ว สามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศมาใช้เป็นประโยชน์โดยการทำงานของจุลินทรีย์ไรโซเบียมที่ปมรากจึงควรคลุกเมล็ดด้วยเชื้อไรโซเบียมถั่วเขียวก่อนปลูก

- ถ้าดินมีความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ต่ำกว่า ๕.๕ ให้หว่านปูนขาวหรือปูนมาร์ล อัตรา ๑๐๐-๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ พรุนกลบแล้วปล่อยทิ้งไว้ ๑๔ วัน ก่อนปลูก
- ถ้าในดินมีอินทรีย์วัตถุสูงกว่า ๑.๕ เปอร์เซ็นต์ ฟอสฟอรัสเป็นประโยชน์มากกว่า ๑๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม และโพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้มากกว่า ๖๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ไม่ต้องใส่ปุ๋ยเคมี

การใส่ปุ๋ยเคมี

- ปุ๋ยไนโตรเจนไม่จำเป็นต้องใส่ หากมีการคลุกเชื้อไรโซเบียมก่อนปลูก
- ปุ๋ยฟอสฟอรัส มีหลักเกณฑ์การใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัส ดังตารางต่อไปนี้

ปริมาณฟอสฟอรัสในดิน	ปริมาณปุ๋ยฟอสฟอรัส (P๒ O๕) ที่ให้ ๑ ไร่
น้อยกว่า ๘ พีพีเอ็ม	๙-๑๕ กิโลกรัม
ระหว่าง ๘-๑๕ พีพีเอ็ม	๓-๖ กิโลกรัม
สูงกว่า ๑๕ พีพีเอ็ม	ไม่ต้องใส่

* พีพีเอ็ม (ppm) : ปริมาณส่วนในล้านส่วน

ปุ๋ยฟอสโตะเตียม ควรให้เมื่อดินที่ปลูกเป็นดินทรายจัดและมีโพแทสเซียมต่ำกว่า ๔๐ ส่วนในล้านส่วน (พีพีเอ็ม) ควรใช้ปุ๋ยโพแทสเซียมไม่เกิน ๖ กิโลกรัม K๒ O ต่อไร่แต่สำหรับดินเหนียวนั้นไม่จำเป็นต้องใช้ การให้ปุ๋ยอาจทำได้โดยการหว่านปุ๋ยลงในดินก่อนการไถเตรียมดินเพื่อปลูกถั่วเขียว

การให้น้ำถั่วเขียว

ถั่วเขียวเป็นพืชทนแล้ง ใช้น้ำน้อยตลอดฤดูปลูกประมาณ ๒๒๐ มิลลิเมตร แต่ช่วงวิกฤติถั่วเขียวไม่ควรขาดน้ำ คือ ระยะออกดอก และติดฝัก ต้นถั่วเขียวควรได้รับน้ำเพียงพอ มิฉะนั้นผลผลิตอาจตกต่ำได้

- การปลูกถั่วเขียวในฤดูแล้งเขตชลประทาน ควรให้น้ำทันทีหลังปลูกหรือเมื่อดินมีความชื้นไม่เพียงพอสำหรับการงอก โดยทั่วไปจะให้น้ำประมาณ ๓-๔ ครั้ง ตลอดฤดูกาล
- ในพื้นที่ที่ระดับน้ำใต้ดินสูงและลักษณะดินเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนเหนียว สามารถปลูกถั่วเขียวโดยการให้น้ำเพียงครั้งเดียวหรือไม่ให้น้ำเลย เช่น ในกรณีปลูกในนาหลังเกี่ยวข้าว หว่านเมล็ดแล้วไถกลบถั่วเขียว ก็สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตสูงพอสมควร
- ในกรณีที่มีน้ำจำกัด ควรใช้วัสดุ เช่น ฟางข้าวคลุมดิน เพื่อลดความรุนแรงของการขาดน้ำ

*** ข้อควรระวัง อย่าให้ถั่วเขียวขาดน้ำในระยะงอกออกดอก และติดฝัก เพราะจะทำให้ผลผลิตลดลงอย่างมาก

การเก็บเกี่ยวถั่วเขียว

ถั่วเขียวเป็นพืชที่มีการสุกแก่ของฝักในต้นเดียวกันไม่พร้อมกัน อายุการเก็บเกี่ยวถั่วเขียวขึ้นอยู่กับพันธุ์ และสภาพแวดล้อม ถ้าสภาพการเพาะปลูกมีอุณหภูมิต่ำและความชื้นสูง ความชื้นต่ำ อายุการเก็บเกี่ยวจะสั้นลง โดยทั่วไปจะเก็บเกี่ยว ๒ ครั้ง โดยเก็บเกี่ยวครั้งแรกประมาณ ๑๔ วัน เก็บเกี่ยวโดยใช้มือปัด แต่ถ้าเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรกลจะทำให้เก็บเกี่ยวถั่วเขียวได้เร็ว แต่สามารถเก็บเกี่ยวถั่วเขียวได้เพียงครั้งเดียว ทำให้สูญเสียเมล็ดถั่วเขียวที่ยังไม่แก่

การตากถั่วเขียว

นำฝักถั่วเขียวมาตากแดด ในกรณีที่ตากบนพื้นดินให้ใช้ผ้าใบ หรือผ้าพลาสติกรองพื้นกันความชื้น ตากประมาณ ๑-๒ แดด เพื่อให้ความชื้นฝัก และเมล็ดลดลงเหลือประมาณร้อยละ ๑๑-๑๓

การนวดถั่วเขียว

สามารถทำได้ ๓ วิธี ได้แก่

๑. **ใช้แรงงานคน** โดยเอาฝักถั่วเขียวใช้กระสอบผ้าหรือพลาสติกแล้วใช้ไม้ทุบ การใช้วิธีนี้ใช้เวลานาน สิ้นเปลืองแรงงาน แต่ได้เมล็ดคุณภาพดี มีการแตกหักของเมล็ดน้อยมาก

๒. **ใช้รถเหยียบย่ำ** วิธีนี้ทำได้โดยกองฝักถั่วเขียวสูงประมาณ ๒๕ เซนติเมตร บนที่แห้ง ลานซีเมนต์ หรือลานดินที่อัดแน่นและรองพื้นด้วยผ้าใบใช้รถไถเดินตามหรือรถแทรกเตอร์ย่ำ ควรปล่อยลมยางให้อ่อนและใช้ความเร็วรอบของเครื่องต่ำ เพื่อลดการแตกหักของเมล็ดถั่วเขียว

๓. **ใช้เครื่องกะเทาะเมล็ดถั่วเขียว** ซึ่งจะสามารถกะเทาะถั่วเขียวที่มีความชื้นของเมล็ด ๑๑.๐-๑๓.๕ เปอร์เซ็นต์ อัตราทำงาน ๕๕๐ รอบต่อนาที

การเก็บรักษาถั่วเขียว

หลังนวดเสร็จแล้ว ทำความสะอาดเมล็ดโดยฝักหรือใช้แรงลมเพื่อ เอาเศษเปลือกฝักหรือสิ่งเจือปนอื่นๆ ออก แล้วนำเมล็ดไปผึ่งแดดเพื่อลดความชื้นให้เหลือประมาณ ๑๑-๑๒ เปอร์เซ็นต์ บรรจุเมล็ดถั่วเขียวในกระสอบที่สะอาด มัดให้มิดชิดเพื่อเก็บรักษาหรือส่งจำหน่ายต่อไป

ข้อมูลรายชื่อเกษตรกรผู้ขอรับเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

ที่	ชื่อ-สกุล	บัตรประจำตัวประชาชน	ที่อยู่	จำนวน/ไร่
๑	นายแสง พันภักดี	๓๔๔๐๓๐๐๙๘๖๖๘๙	๑๕๗ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๕
๒	นายอดุลย์ ประยูรคำ	๓๔๑๑๓๐๐๒๘๖๒๐๓	๒๑๔ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๑๐
๓	นางสมักร ดาเคน	๓๔๔๐๓๐๐๒๙๑๖๖๔	๑๐๘ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๒
๔	นางจำปี แสงชา	๕๔๔๐๓๐๐๐๕๖๓๖๐	๓๘ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๕
๕	นางรัตนา ประเสริฐสุข	๓๔๔๐๓๐๐๒๙๔๑๗๕	๔๗ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๓
๖	นางสาวสุภาพร ขาวสร้อย	๒๔๐๑๖๐๐๐๐๑๙๖๖	๑๑ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๗
๗	นายประสงค์ ราชโคตร	๕๔๔๐๓๐๐๐๐๓๙๒๔	๙๐ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๙
๘	นายบุญหนา พวงมาเทศ	๓๓๓๑๐๐๐๐๔๖๘๕๕๒	๑๑๐ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๗
๙	นายชัยรัตน์ กางสาธ	๓๔๔๐๓๐๐๒๙๓๖๗๕	๖๒ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๕
๑๐	นางสาวละออ ประยูรคำ	๓๔๕๑๐๐๐๙๗๗๕๒๙	๑๖๙ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๕
๑๑	นายสิงห์ วัลละภา	๓๔๔๐๓๐๐๒๙๐๘๔๖	๙๒ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๖
๑๒	นายสุนัน ทบแป	๓๔๔๐๓๐๐๖๕๖๖๒๐	๒๖ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๓
๑๓	นายจำนง สุราสา	๓๔๔๐๓๐๐๒๙๐๘๓๘	๑๑๓ ม.๔ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๓
๑๔	นายสมนึก พลมุข	๓๔๔๐๓๐๐๓๖๑๕๓๑	๓๑ ม.๘ ต.หนองบอน อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม	๓
รวม				๗๓

กิจกรรมพิธีพระราชทานเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

๒๒ เมษายน ๒๕๖๕

ณ โดมเอนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

สรุปผลโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร ตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดมอบหมาย

- ผู้เข้าร่วมกิจกรรม :
- สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
 - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม
 - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม
 - องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยขวาง
 - ผู้นำชุมชน เกษตรกรบ้านโชคชัย ตำบลห้วยขวาง อำเภอโกสุมพิสัย

ปัญหา / อุปสรรค

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม และเกษตรกรบ้านโชคชัย ตำบลห้วยขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการขับเคลื่อนการแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนจากการขาดรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และประสบปัญหาภัยพิบัติน้ำท่วม ซึ่งหลังจากสถานการณ์น้ำท่วม เกษตรกรมีพื้นที่ว่างเปล่าในการทำการเกษตรและอยู่ในเขตพื้นที่สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ จึงมีมติส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เช่นการปลูก ถั่วเขียว ตามโครงการส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกรในชุมชน

สรุปประเด็น

จัดเวทีสร้างความเข้าใจ รับสมัครเกษตรกรที่มีความสนใจเข้าร่วมโครงการ และมอบเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ให้กับเกษตรกร จำนวน ๑๔ ราย

การขับเคลื่อน

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคามถ่ายทอดองค์ความรู้การปลูกถั่วเขียว
๒. สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวจากศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ เพื่อนำมาแจกจ่ายให้เกษตรกรทำเป็นแปลงสาธิตและขยายเมล็ดพันธุ์
๓. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยขวาง ร่วมบูรณาการลงดูแลจัดสรรพื้นที่การเพาะปลูก

ผลที่ได้รับ

๑. เกษตรกรนำไปปลูกเป็นแปลงสาธิตเพื่อขยายพันธุ์จาก ๑๔ ราย ๗๓ ไร่ ขยายเป็น ๓๐ ราย ๑๕๐ ไร่
๒. สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าวนาปี
๓. มีตลาดรองรับการซื้อขายที่ชัดเจนในกลุ่มเครือข่าย
๔. ปรับปรุงบำรุงดินในระบบการปลูกพืชหมุนเวียน
๕. เกิดการบริหารจัดการพื้นที่เพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง
๖. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร และสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้อย่างยั่งยืน

๘. ข้อเสนอการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ตำบลหนองกงสุวรรณ อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อย่างยั่งยืน

หลักการและเหตุผล

สถานการณ์น้ำในปัจจุบันพบว่าฝนที่ตกมีแนวโน้มที่มีความผันแปรสูงทั้งรายปีและรายฤดู โดยมีผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ โดยเฉพาะเอลนีโญและลานีญา ซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีแนวโน้ม มีความรุนแรงมากขึ้น กล่าวคือภายในหนึ่งปีอาจจะมีปัญหาทั้งวิกฤตแล้งและวิกฤตน้ำท่วม อีกทั้งพายุฝนที่กลายเป็นพายุโซนร้อนที่มีความเข้มข้นสูงทำให้มีปัญหาน้ำท่วมฉับพลันทั้งในเขตพื้นที่เกษตรกรรมและในเมืองที่มักเป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ ภัยแล้งเป็นปัญหาที่เกิดจากสภาพดินฟ้าอากาศโดยเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงยาวนาน ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตรนอกเขตชลประทานหรือที่เรียกว่าพื้นที่เกษตรน้ำฝน ซึ่งไม่มีแหล่งน้ำที่มั่นคงมาสนับสนุนในภาวะที่เกิดภัยแล้งรวมถึงปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกปีโดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากแหล่งน้ำ หรือแม้แต่ในพื้นที่เขตชลประทานเอง หากมีการขยายตัวของพื้นที่เพาะปลูกมากจนเกินปริมาณน้ำที่เก็บกักในอ่างเก็บน้ำ การใช้น้ำเพื่อการเพาะปลูกในฤดูแล้งเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการใช้น้ำในกิจกรรมต่างๆ เพิ่มขึ้น ก็สามารถเกิดสถานการณ์ขาดแคลนน้ำได้เช่นกัน น้ำท่วมในฤดูฝนนั้นเกิดจากหลายปัจจัย เช่น ฝนตกหนักในพื้นที่ จำนวนพายุที่พัดผ่านเข้ามาในประเทศมากกว่าปกติ การตัดไม้ทำลายป่าทำให้น้ำหลากเร็วขึ้น และการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมกีดขวางเส้นทางเดินของทางน้ำธรรมชาติ เป็นต้น ปัญหาน้ำท่วมมีสาเหตุจากฝนที่ตกหนักในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำ ประกอบกับสภาพทางกายภาพของกลุ่มน้ำและลุ่มน้ำสาขา ประสิทธิภาพการระบายน้ำของระบบลำน้ำธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันบางแห่งเกิดการตื้นเขิน และจากการที่ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำขนาดใหญ่ในพื้นที่ต้นน้ำของลุ่มน้ำสาขาบางแห่งที่จะช่วยเก็บกัก การเปลี่ยนสภาพเป็นที่อยู่อาศัย หรือการทำการเกษตรและการตัดไม้ทำลายป่าเป็นผลให้ประสิทธิภาพในการชะลอปริมาณน้ำหลากลดลง ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในบางพื้นที่ในขณะเดียวกันจากการรายงานขององค์การสหประชาชาติ ในปี พ.ศ.๒๕๔๐ เกี่ยวกับทรัพยากรแหล่งน้ำจืดทั่วโลกบ่งชี้ว่าประมาณหนึ่งในสามของประชากรโลกในปัจจุบันอาศัยในพื้นที่ที่ประสบปัญหาวิกฤตทรัพยากรน้ำในระดับ ปานกลางถึงรุนแรง และสองในสามของประชากรโลกจะเผชิญกับวิกฤตการณ์น้ำภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและปริมาณการใช้น้ำ ดังนั้นการพัฒนาและจัดการแหล่งน้ำที่ยั่งยืนคือการทำให้ประชากรสามารถเข้าถึงแหล่งน้ำเพื่อการบริโภคอย่างปลอดภัย กิจกรรมหลักที่มีการใช้น้ำสูงสุดถึง ๗๐ % ของปริมาณน้ำใช้ ทั่วโลกคือการชลประทาน ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีความต้องการน้ำ ๒๒ % ของปริมาณน้ำใช้ทั่วโลกโดยใช้ในกระบวนการผลิต ระบบหล่อเย็นเพื่อการผลิตกระแสไฟฟ้าเป็นหลัก และการใช้น้ำในครัวเรือนและอื่นๆ ปริมาณ ๘ % ของปริมาณน้ำใช้ทั่วโลก ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มปริมาณการใช้น้ำในอนาคตคือการเพิ่มจำนวนและการกระจายตัวของประชากร การพัฒนาอุตสาหกรรมและการเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการใช้น้ำที่ยั่งยืนและได้ประโยชน์สูงสุดตลอดจนการแหล่งน้ำในการใช้ประโยชน์เพิ่มเติม ปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ดีของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หากทุกภาคส่วนส่วนตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ปัญหาเรื่องทรัพยากรน้ำโดยร่วมมือประสานงานกันย่อมสามารถบรรเทาความรุนแรงของปัญหาลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาครัฐ ผู้มีอำนาจในการบริหารจัดการน้ำที่จะสนับสนุนส่งเสริมในการกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการน้ำในเชิงบูรณาการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน

ตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอกोสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ ๓๔.๙๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๑,๘๖๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่หมู่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน มีครัวเรือนอยู่ประมาณ ๑,๒๗๙ ครัวเรือน ประชากรประมาณ ๔,๐๗๙ คน ลักษณะภูมิประเทศสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงสลับกับที่ต่ำจึงทำให้มีสภาพเป็นลูกคลื่น พื้นที่ราบเหมาะสำหรับการทำนา บริเวณที่ราบสูงเหมาะสำหรับการทำไร่ เช่น ทำไร่มันสำปะหลัง อ้อย ลักษณะภูมิอากาศขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ซึ่ง ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทยตั้งแต่ประมาณกลางเดือนตุลาคม ถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ทำให้มีอากาศหนาวเย็นและแห้ง ส่วนมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศขึ้นจากทะเลและมหาสมุทรเข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไปตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ซึ่งตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอกोสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในช่วงฤดูฝนมีปริมาณฝนน้อยส่งผลให้ปริมาณในแหล่งน้ำต่างๆในพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง และในบางช่วงได้เกิดพายุโซนร้อนทำให้ฝนตกหนักน้ำไหลหลากกัดเซาะคูคลองน้ำพังทลายเสียหายเป็นจำนวนมาก รวมทั้งฝายน้ำล้นที่กั้นระหว่างหนองปู่ตา กับลำห้วย ซึ่งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ ถูกกระแสน้ำพัดพังทลายเสียหายเป็นบริเวณกว้าง จนไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง ในเขตพื้นที่ตำบลหนองกงสวรรค์มีแหล่งน้ำผิวดินที่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคได้ คือ หนองปู่ตา ซึ่งปัจจุบันมีปริมาณน้ำน้อยไม่สามารถผลิตน้ำประปาได้เพียงพอในฤดูแล้ง ต้องอาศัยแหล่งน้ำใกล้เคียงคือ หนองโสกจึงปึง ซึ่งตั้งอยู่ในตำบลหนองกงสวรรค์ และอ่างเก็บน้ำห้วยขอนแก่นซึ่งตั้งอยู่ในตำบลวังยาว อำเภอกोสุมพิสัย เพื่อที่จะสูบน้ำเพิ่มเติมให้หนองปู่ตามีปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ตำบลหนองกงสวรรค์ ดังนั้น จากการวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่และการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรม เพื่อให้ทราบถึงการเกิดภัยแล้ง ประกอบกับสถานการณ์และนโยบายการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน สามารถนำเสนอแนวทางการเตรียมการและป้องกันและบรรเทาภาวการณ์ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นความสำคัญในลำดับแรกทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งข้อมูลที่ได้จากพื้นที่นั้นจะถูกวิเคราะห์เพื่อพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ ลดผลกระทบจากภัยพิบัติด้านน้ำ และสามารถใช้เป็นข้อเสนอการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอกोสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนจากภัยแล้งอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากภัยแล้งในพื้นที่ประสบภัยซ้ำซาก และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ
๓. เพื่อให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง
๔. เพื่อบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้งฝนทิ้งช่วง

ความสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่

ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓ สภาเกษตรกรจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ในการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในจังหวัด ประสานนโยบายและการดำเนินงานระหว่างองค์กรเกษตรกร เกษตรกร สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา และหน่วยงาน

ของรัฐ ส่งเสริมและสนับสนุนการรวมกลุ่มขององค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และยุวเกษตรกรในจังหวัดในรูปแบบต่างๆ เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติเพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สนับสนุนส่งเสริมการศึกษา การฝึกอบรม และการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร และยุวเกษตรกร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรและยั่งยืน เสนอนโยบายและแนวทางในการพัฒนาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรมรวมทั้งราคาผลผลิตทางเกษตรกรรมที่ไม่เป็นธรรม เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และเพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการกำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบ และเพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของเกษตรกรในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับเกษตรกรรม ประสานความร่วมมือกับเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันภารกิจให้บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากการแก้ไขปัญหาน้ำอุปโภค- บริโภค ตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ๑,๒๗๙ ครัวเรือน

เชิงคุณภาพ

ประชาชนในตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมเพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนได้ รวมไปถึงการมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรไม่ว่าจะเป็นการ เลี้ยงสัตว์ การเพาะปลูก เพราะมีแหล่งน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุ้งสวรรค์เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปาในช่วงฤดูแล้ง

แนวทางการดำเนินงาน

การกำหนดแนวทางและทิศทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำควรยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตั้งแต่ฉบับที่ ๙-๑๒ โดยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ บูรณาการการบริหารจัดการน้ำจากทุกภาคส่วน เพราะเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดการขาดแคลนน้ำ อุทกภัย และภัยธรรมชาติที่รุนแรง สร้างความเสียหายต่อระบบการเพาะปลูก ทำให้ปริมาณผลผลิตทางการเกษตรของโลกลดลง และมีความเสี่ยงในการขาดแคลนน้ำในอนาคต ในขณะที่การบริหารจัดการ ขาดประสิทธิภาพ โดยภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และความต้องการใช้น้ำจะเพิ่มขึ้นในอนาคตจากการขยายตัวของเมืองและกิจกรรม ทางเศรษฐกิจโดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของกลุ่มน้ำและการใช้น้ำเพื่อการผลิตและอุปโภคอย่างไม่มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะภาคเกษตร ในขณะที่การสร้างแหล่งน้ำต้นทุนขนาดใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจาก ถูกต่อต้านจากประชาชน ประกอบกับการบริหารจัดการน้ำทั้งในมิติเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาวะน้ำแล้งหรือ น้ำท่วมยังขาดกลไกในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานและภาคีที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข และบรรเทาปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดความเสียหายจำนวนมากต่อภาคการผลิต และประชาชน รวมถึงระบบนิเวศอย่างกว้างขวาง ยิ่งไปกว่านั้นการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในระดับนโยบาย แผนงาน และโครงการขนาดใหญ่ และในระดับพื้นที่ยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม สังคมและ

เศรษฐกิจก่อนดำเนินการอย่างเป็นระบบ ส่งผลต่อความยั่งยืนในการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ดังนี้

บริหารจัดการน้ำโดยเน้นการพึ่งพาตนเองระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่นไปจนถึงระดับชาติโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติ

บริหารจัดการน้ำแบบองค์รวม มีการเชื่อมโยงทุกมิติและเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานให้สามารถตอบสนองการขับเคลื่อนการบริหารจัดการน้ำระดับลุ่มน้ำ ระดับท้องถิ่นและชุมชนได้อย่างเหมาะสมและเป็นเอกภาพ โดยคำนึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในกระบวนการพัฒนา ความแตกต่างทางกายภาพของกลุ่มน้ำ

ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีสิทธิในการบริหารจัดการน้ำในชุมชน รวมทั้งเร่งปลูกจิตสำนึกและการตระหนักรู้ถึงคุณค่า การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ของทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการลุ่มน้ำหรือลุ่มน้ำย่อย เพื่อจัดทำฐานข้อมูลการใช้น้ำ รวมไปถึงการสนับสนุนข้อมูล การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับพื้นที่

เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากการบริหารจัดการน้ำ มีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การกำหนดนโยบาย การปฏิบัติงานในระดับต่างๆ โดยเฉพาะภาคประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในรูปแบบของคณะกรรมการลุ่มน้ำที่มีอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการจัดสรรทรัพยากรน้ำให้แก่ทุกภาคส่วนและเกิดจุดร่วมโดยทุกภาคส่วนสามารถยอมรับได้

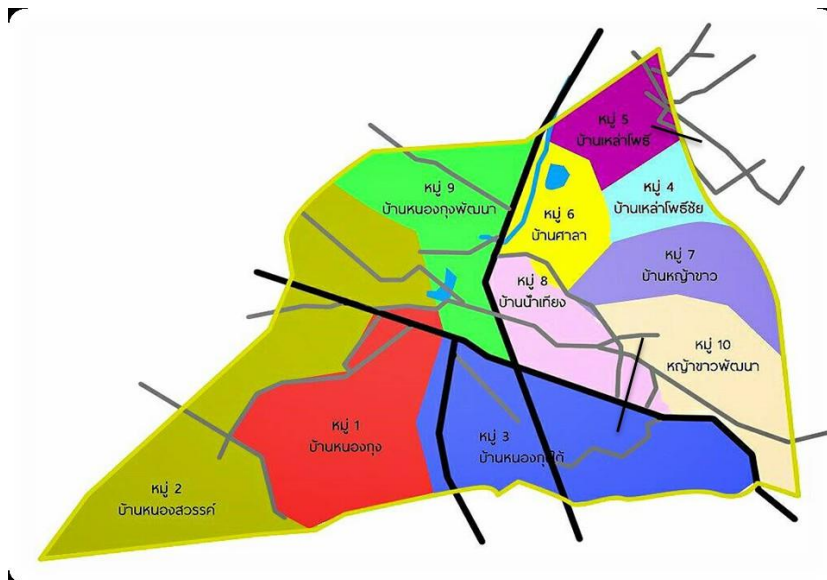
ผลักดันการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบทั้งน้ำฝน น้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน และน้ำบาดาล ให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติ โดยการบูรณาการแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำของส่วนราชการ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมให้เกิดองค์ความรู้การบูรณาการการจัดการน้ำผิวดินร่วมกับน้ำบาดาลให้กว้างขวางและเป็นที่แพร่หลาย

ผลักดันการสร้างแหล่งกักเก็บน้ำในชุมชนหรือบ่อกักเก็บน้ำตามไร่นา เน้นการบริหารจัดการน้ำในโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

เพิ่มประสิทธิภาพโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเดิมให้มีความยั่งยืนและเพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วนหรือสำหรับประชาชนใช้ในการอุปโภคบริโภค การเกษตร ทำการป้องกันและฟื้นฟูรักษาแหล่งน้ำตามธรรมชาติและสาธารณะ

มุ่งเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากธรรมชาติ โดยมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยมีวิธีการปฏิบัติดังนี้ ก) ส่งเสริมการปลูกป่า การอนุรักษ์และป่าต้นน้ำ รวมถึงป่าชุมชน ข) ป้องกันรักษา พื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำจากครัวเรือน และชุมชน ค) ปรับปรุงระบบสำรวจและตรวจสอบพื้นที่เสี่ยงเกิดภัย

ตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ ๓๔.๙๘ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๒๑,๘๖๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่หมู่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน มีครัวเรือนอยู่ประมาณ ๑,๒๗๙ ครัวเรือน ประชากรประมาณ ๔,๐๗๙ คน อยู่ห่างจากอำเภอ ๑๘ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด ๔๘ กม.และมีอาณาเขตติดต่อกับทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแพงและตำบลหนองบอน ทิศใต้ติดต่อกับตำบลหนองเหล็ก ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลเหล่า ทิศตะวันตกติดต่อกับตำบลวังยาวและตำบลดอนกลาง ซึ่งน้ำที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝนและน้ำจากหนองปู่ตา ซึ่งจะต้องผ่านกระบวนการของระบบประปาเพื่อนำมาบริโภค-อุปโภค และน้ำใต้ดิน

สถานการณ์ความต้องการใช้น้ำในพื้นที่

ตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอกอสุ่มพิสัย จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ ๓๔.๙๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๑,๘๖๒ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่หมู่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน มีครัวเรือนอยู่ประมาณ ๑,๒๗๙ ครัวเรือน ประชากรประมาณ ๔,๐๗๙ คน ซึ่งปัญหาระยะแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่เนื่องจากในช่วงฤดูฝนมีปริมาณฝนน้อย รวมทั้งฝายน้ำล้นที่กั้นระหว่างหนองป่ากับลำห้วยที่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ ถูกกระแสน้ำพัดพังทลายเสียหายเป็นบริเวณกว้าง จนไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ในฤดูแล้ง และในเขตพื้นที่ตำบลหนองกงสวรรค์มีแหล่งน้ำผิวดินที่สามารถนำมาใช้ในการอุปโภค-บริโภคได้ คือ หนองป่า ซึ่งปัจจุบันมีปริมาณน้ำน้อยไม่สามารถผลิตน้ำประปาได้เพียงพอในฤดูแล้ง ต้องอาศัยแหล่งน้ำใกล้เคียงคือ หนองโสกร้างซึ่งตั้งอยู่ในตำบลหนองกงสวรรค์ และอ่างเก็บน้ำห้วยขอนแก่นซึ่งตั้งอยู่ในตำบลวังยาว อำเภอกอสุ่มพิสัย เพื่อที่จะสูบน้ำเพิ่มเติมให้หนองป่ามีปริมาณที่เพียงพอต่อการผลิตน้ำประปาในพื้นที่ตำบลหนองกงสวรรค์ ซึ่งความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของประชากรในพื้นที่ที่มีจำนวนหมู่บ้านที่มีส่วนได้เสียและได้รับผลกระทบในพื้นที่คือ

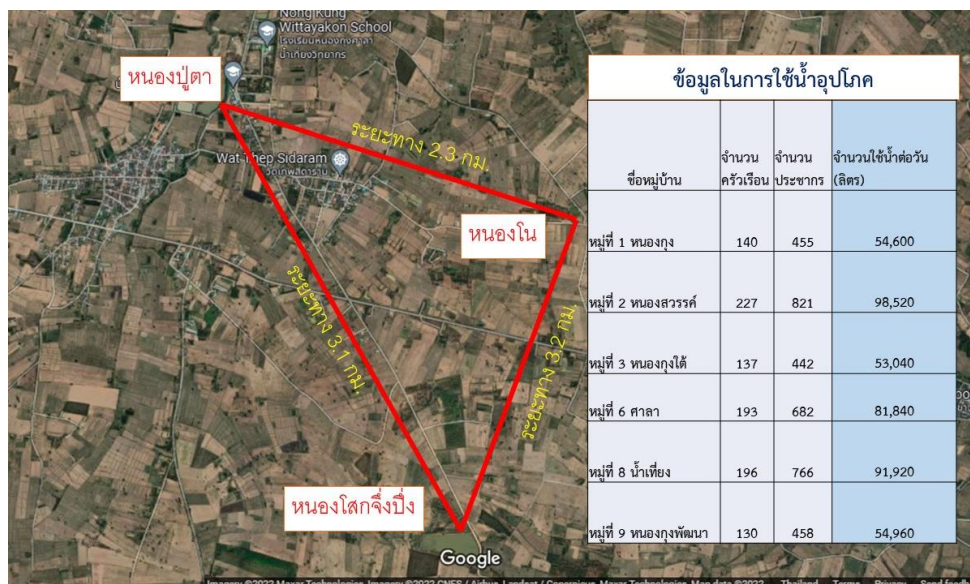
หมู่ที่ ๑ บ้านหนองกง จำนวน ๑๔๐ ครัวเรือน ประชากร ๔๕๕ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๕๔,๖๐๐ ลิตร

หมู่ที่ ๒ บ้านหนองสวรรค์ จำนวน ๒๗๗ ครัวเรือน ประชากร ๘๒๑ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๙๘,๕๒๐ ลิตร หมู่ที่ ๓ บ้านหนองกงใต้ จำนวน ๑๓๗ ครัวเรือน ประชากร ๔๔๒ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๕๓,๐๔๐ ลิตร

หมู่ที่ ๖ บ้านศาลา จำนวน ๑๙๓ ครัวเรือน ประชากร ๖๘๒ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๘๑,๘๔๐ ลิตร

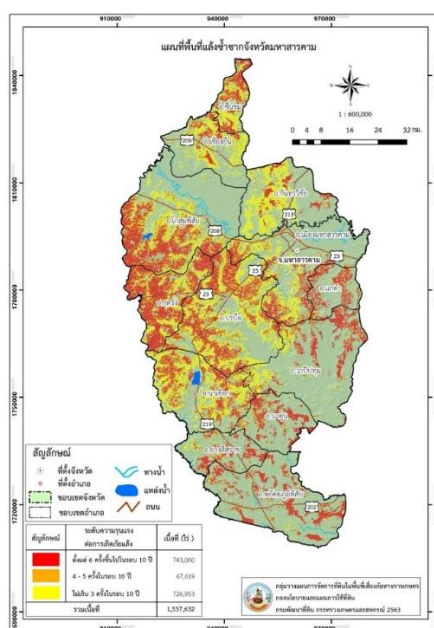
หมู่ที่ ๘ บ้านน้ำเที่ยง จำนวน ๑๙๖ ครัวเรือน ประชากร ๗๖๖ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๙๑,๙๒๐ ลิตร

หมู่ที่ ๙ บ้านหนองงูพัฒนา จำนวน ๑๓๐ ครัวเรือน ประชากร ๔๕๘ คน อัตราการใช้น้ำต่อวัน ๕๔,๙๖๐ ลิตร

สถานการณ์ภัยแล้งเชิงพื้นที่

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือพื้นที่ส่วนใหญ่เกิดภัยแล้งซ้ำซากสาเหตุเกิดจากฝนทิ้งช่วงเป็นประจำและในฤดูแล้งขาดแคลนน้ำเนื่องจากไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนที่มั่นคงมาสนับสนุน ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำเกือบทุกปี โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากลำน้ำสายหลักหรือไม่มีการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่ อีกทั้งจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจากเดิมและในอนาคตมีความต้องการใช้น้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคเพิ่มขึ้น ทำให้ปัญหาการขาดแคลนน้ำภาคการเกษตรทวีความรุนแรงขึ้น จากสถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันวัดจากระดับความถี่ของการเกิดความแห้งแล้ง แบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ ดังนี้ ระดับความรุนแรงมาก (สูง) เป็นสภาวะที่ประสบความแห้งแล้งอย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน ๓ ปี ระดับรุนแรงปานกลาง (ปานกลาง) เป็นสภาวะที่ประสบความแห้งแล้งอย่างน้อย ๑ ครั้งภายใน ๕ ปี และระดับความรุนแรงเล็กน้อย (ต่ำ) เป็นสภาวะที่ประสบความแห้งแล้งอย่างน้อย ๑ ครั้ง ภายใน ๑๐ ปี

แผนที่พื้นที่แล้งซ้ำซากจังหวัดมหาสารคามปี ๒๕๖๕

จากการวิเคราะห์สถานการณ์การเกิดภัยแล้งและฝนทิ้งช่วงในปัจจุบัน และสถานการณ์ของปัญหา การขาดแคลนน้ำตำบลหนองสูงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จากการวิเคราะห์ด้านนโยบาย การบริหารจัดการน้ำจะสามารถพัฒนาเป็นข้อเสนอแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อป้องกันและ บรรเทาปัญหาจากภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ประกอบไปด้วย ความจำเป็นในการกำหนดทิศทางการบริหาร จัดการน้ำ เสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพและการบริหารจัดการน้ำภายใต้ ทุกสถานการณ์อย่างเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จุดแข็ง ๑.รัฐบาลให้ความสำคัญต่่อนโยบายและมาตรการ การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นรูปธรรม ๒.มีหน่วยงาน องค์กร สถาบันที่พร้อมให้ความ ร่วมมือช่วยเหลือประชาชนในแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และการบริหารจัดการน้ำ ๓.การแก้ไขปัญหาเบื้องต้นได้โดยไม่ต้องมีแผนระยะ ยาว ๔.มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหา ได้	จุดอ่อน ๑.เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๒.มีแหล่งน้ำผิวดินไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำ ของชุมชน ๓.เกิดความซ้ำซ้อนขององค์กรในการช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำ ๔.ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ๕.ระบบชลประทานในพื้นที่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็ก
โอกาส ๑.หน่วยงานภาครัฐมีความรู้ ความเชี่ยวชาญให้ ความสำคัญต่อการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ ๒.รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำ เป็นจำนวนมาก ๓.การปรับโครงสร้างด้านการเกษตร ทำให้มีการ บริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม ๔.มีระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ทำให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งข้อมูลง่ายและรวดเร็ว	อุปสรรค ๑.ขาดองค์กรทำหน้าที่ดูแลศูนย์ข้อมูลกลางด้านน้ำ ทำให้ข้อมูลไม่เป็นระบบ ๒.การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ๓.การต่อต้านการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ที่ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ๔.ทิศทางการไหลผ่านหลายจังหวัดและไม่มีการกั้นลำ น้ำในฤดูแล้งน้ำแห้งขอดและมีตลิ่งสูงชัน ๕.การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้ม รุนแรงขึ้น

แนวทางการพัฒนาตามข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน
จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งต่อสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔ ขอนแก่น
แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น (เร่งด่วน)

ข้อเสนอ	รายละเอียด
๑. โครงการเพิ่มน้ำต้นทุนให้กับระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่หาน้ำยาก	ประชาชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน ๖ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๖,๘,๙ ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เนื่องจากภัยแล้ง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ฝนทิ้งช่วง แหล่งน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึง และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนโดยเร่งด่วน
๒. โครงการพัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร	ประชาชน หมู่ ๒ ตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ประกอบอาชีพเสริมด้วยการปลูกพืชผักขายหลังจากฤดูเก็บเกี่ยว เพื่อสร้างรายได้เสริมให้กับครอบครัว ซึ่งปัญหาภัยแล้งและขาดแคลนน้ำเป็นปัญหาที่สำคัญในการประกอบอาชีพ จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
๓. โครงการราษฎร์ รัฐ ร่วมใจช่วยภัยแล้ง	มีบริการจัดจ่ายน้ำอุปโภคบริโภคให้กับประชาชนในเขตตำบล หนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ตลอดฤดูแล้ง

แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะปานกลาง

๑. บรรจุโครงการเพิ่มน้ำต้นทุนให้กับระบบประปาหมู่บ้านในพื้นที่หาน้ำยาก ตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม ในแผนพัฒนาสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๔ ขอนแก่น

แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว

๑. พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลในเขตตำบลหนองกุ้งสวรรค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้นวัตกรรมพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลอย่างมั่นคงด้วยการส่งน้ำบาดาลระยะไกล การเติมน้ำใต้ดิน
๒. พัฒนาระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์

จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหากล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ต่อหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะสั้น

ประสานกับสำนักทรัพยากรน้ำเขต ๔ ขอนแก่น เพื่อแก้ไขปัญหาค้ำเป็นเร่งด่วนในการกระจายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหากล้งที่จะมาถึง

การขุดลอกเปิดทางน้ำในหนองปู่ตาเพื่อนำน้ำในบริเวณที่มีอยู่ไหลไปสู่ท่อสูบน้ำเข้าหอดังผลิตน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ ความยาว ๑๐๐ เมตร กว้าง ๖ เมตร ลึกเฉลี่ย ๒.๕ เมตร ปริมาตรคิวดิน ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตร

บรรทุกน้ำจากห้วยขอนแก่น/หนองโสกจึงปึงเดิมหอดังน้ำประปาสำหรับผลิตน้ำประปา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ โดยบูรณาการทุก อปท. ในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัยที่มีบรรทุกน้ำ และสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมหาสารคามร่วมดำเนินการ

บรรทุกน้ำแจกจ่ายส่วนราชการ วัด โรงเรียน และครัวเรือนที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานดังต่อไปนี้

- โครงการชลประทานจังหวัดมหาสารคาม
- สำนักงานเทศบาลตำบลโกสุมพิสัย
- องค์การบริหารส่วนตำบลหัวขวาง
- องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน
- องค์การบริหารส่วนตำบลแพ่ง
- องค์การบริหารส่วนตำบลโพนงาม
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขาวัว
- องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว
- องค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง

จัดบริการส่งน้ำ

- โรงเรียนบ้านหนองกงศาลาน้ำเที่ยง จำนวน ๖ ถัง รวม ๑๒,๐๐๐ ลิตร
- สถานีตำรวจภูธรเหล่า จำนวน ๓ ถัง รวม ๗,๕๐๐ ลิตร
- วัดป่าขยวัน จำนวน ๔ ถัง รวม ๑๐,๐๐๐ ลิตร
- วัดบ้านหนองกง จำนวน ๒ ถัง รวม ๕,๐๐๐ ลิตร
- ครัวเรือนที่ขาดแคลน ๕ จุดๆ ละ ๒,๐๐๐ ลิตร รวม ๑๐,๐๐๐ ลิตร

แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะปานกลาง

ดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๖ นิ้ว ความลึกไม่น้อยกว่า ๑๑๐ เมตร ตามโครงการเจาะน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด เชื่อมกับระบบน้ำประปาผิวดินบริเวณหอดังน้ำประปา

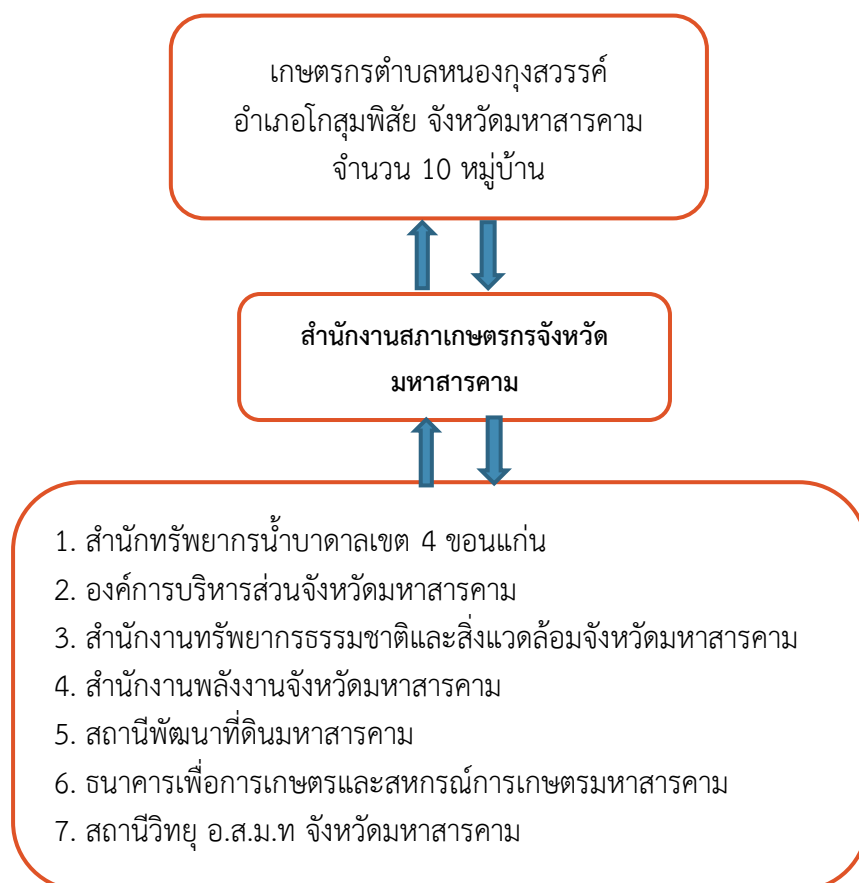
แนวทางการแก้ไขปัญหาระยะยาว

การขุดขยายแหล่งน้ำผิวดิน เพื่อรองรับน้ำ/กักเก็บน้ำฝนไว้ใช้เป็นน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำประปาในฤดูแล้ง ได้แก่

- ขุดลอกหนองปู่ตา ให้มีความลึกเฉลี่ย ๒.๕ เมตร/ก่อสร้างฝายน้ำล้นทดแทนฝายน้ำล้นเดิมที่ถูกกัดเซาะพังทลายความสูง ๒ เมตร กว้าง ๒๐ เมตร
- ขุดขยายพื้นที่รับน้ำหนองโสกจิ่งปึงจากปัจจุบันพื้นที่รับน้ำประมาณ ๒๐ ไร่ และมีสภาพตื้นเขินโดยขุดขยายพื้นที่เป็น ๔๐ ไร่ และมีความลึกเฉลี่ย ๒.๕ เมตร

กลไกการดำเนินงานตามข้อเสนอ

- หน่วยงานหลัก : ๑. สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์
- หน่วยงานสนับสนุน : ๑. สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต ๔ ขอนแก่น
๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม
๓. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม
๔. สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม
๕. สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม
๖. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมหาสารคาม
๗. สถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท จังหวัดมหาสารคาม

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนตำบลหนองกุ้งสวรรค์ ๑๐ หมู่บ้าน มีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอต่อความต้องการและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๒. มีการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
๓. มีแหล่งน้ำต้นทุนที่ใช้ผลิตน้ำประปาในตำบลได้ตลอดทั้งปี

ส่วนที่ ๓

รายงานการเงิน

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

รายงานการเงิน

- ๓.๑ งบแสดงฐานะการเงิน
๓.๒ งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
๓.๓ รายละเอียดประกอบงบการเงิน

รายงานการเงินในส่วนที่ ๓ ที่แสดงนี้
ยังไม่ได้รับการตรวจสอบและรับรองจาก
สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

งบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

๓.๑) งบแสดงฐานะการเงิน

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

	รายละเอียด	บาท
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	(รายละเอียด ๑)	(๐.๐๐)
ลูกหนี้ระยะสั้น	(รายละเอียด ๒)	-
รายได้ค้างรับ	(รายละเอียด ๓)	๑๒๖.๑๒
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(รายละเอียด ๔)	๑๕,๘๘๓.๐๐
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		๑๖,๐๐๙.๑๒
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	(รายละเอียด ๕)	๑๖,๓๐๑,๘๙๗.๓๓
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	(รายละเอียด ๖)	-
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(รายละเอียด ๗)	-
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		๑๖,๓๐๑,๘๙๗.๓๓
รวมสินทรัพย์		๑๖,๓๑๗,๙๐๖.๔๕

(ต่อ)

งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

	รายละเอียด	บาท
หนี้สินและส่วนของทุน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	(รายละเอียด ๘)	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	(รายละเอียด ๙)	๓,๒๐๐.๐๐
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	(รายละเอียด ๑๐)	๐.๐๐
รวมหนี้สินหมุนเวียน		๓,๒๐๐.๐๐
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
เงินกู้ยืมระยะยาว		-
รายได้รอการรับรู้		-
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		-
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		-
รวมหนี้สิน		๓,๒๐๐.๐๐
ส่วนของทุน		
ทุน		-
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสะสมยกมา	๒๓,๐๒๐,๒๑๘.๙๔	
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายประจำงวด	(๖,๗๐๕,๕๑๒.๔๙)	๑๖,๓๑๔,๗๐๖.๔๕
รวมส่วนของทุน		๑๖,๓๑๔,๗๐๖.๔๕
รวมหนี้สินและส่วนของทุน		๑๖,๓๑๔,๗๐๖.๔๕

๓.๒) งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับงวดสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

	(หน่วย : บาท)	
	เดือนปัจจุบัน	สะสมต้นปีถึงปัจจุบัน
รายได้จากการดำเนินงาน		
รายได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	-	-
หัก ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรให้ สกจ.	-	-
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรให้ สกจ. สนับสนุนเพิ่มนอกแผนประจำปี	-	-
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรให้ สกจ. เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของสภาเกษตรกรแห่งชาติ	-	-
รายได้เงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน	-	-
หัก ค่าใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ/เอกชนให้ สกจ.	-	-
เงินสนับสนุนส่งคืนแหล่งทุน	(๕๙๒,๕๕๓.๖๘)	(๕๙๒,๕๕๓.๖๘)
รายได้เงินจัดสรรจาก สกช.	๗๖๓,๘๒๙.๐๐	๗๖๓,๘๒๙.๐๐
รายได้เงินจัดสรรจาก สกช. - สนับสนุนเพิ่มนอกแผนประจำปี	๑๔๐,๕๐๐.๐๐	๑๔๐,๕๐๐.๐๐
รายได้เงินจัดสรรจาก สกช. - เพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของสภาเกษตรกรแห่งชาติ	-	-
รายได้เงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชนจาก สกช.	-	-
รายได้เงินจัดสรรรับคืนจาก สกจ.	-	-
รายได้เงินจัดสรรเพิ่มนอกแผนรับคืนจาก สกจ.	-	-
รายได้เงินจัดสรรเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจรับคืนจาก สกจ.	-	-
รายได้เงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชนรับคืนจาก สกจ.	-	-
รายได้ดอกเบี้ยเงินฝากจากสถาบันการเงิน	๗๓๔.๐๐	๗๓๔.๐๐
รายได้จากการรับบริจาค	-	-
รายได้อื่น	-	-
รวมรายได้	๓๑๒,๕๐๙.๓๒	๓๑๒,๕๐๙.๓๒
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน		
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรส่งคืน สกช.	๖,๓๑๗.๒๔	๖,๓๑๗.๒๔
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรเพิ่มนอกแผนส่งคืน สกช.	-	-
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจของสภาเกษตรกรแห่งชาติ	-	-
ส่งคืน สกช.	-	-
ค่าใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชนส่งคืน สกช.	-	-
ค่าใช้จ่ายที่ สกจ. สำรองจ่ายแทน สกช.	-	-

ค่าใช้จ่ายโครงการ	-	-
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	-	-
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	-	-
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	๔๘,๖๔๗.๐๐	๔๘,๖๔๗.๐๐
ค่าตอบแทน ใช้สอยวัสดุและสาธารณูปโภค	๙๑๕,๒๓๐.๑๖	๙๑๕,๒๓๐.๑๖
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	๖,๐๔๗,๙๒๔.๔๑	๖,๐๔๗,๙๒๔.๔๑
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน	-	-
ค่าใช้จ่ายอื่น	(๙๗.๐๐)	(๙๗.๐๐)
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	๗,๐๑๘,๐๒๑.๘๑	๗,๐๑๘,๐๒๑.๘๑
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	(๖,๗๐๕,๕๑๒.๔๙)	(๖,๗๐๕,๕๑๒.๔๙)

๓.๓) รายละเอียดประกอบงบการเงิน

สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
รายละเอียดประกอบงบการเงิน
ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

(หน่วย : บาท)

๑. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสด	-
เงินสดย่อย	-
เงินฝากออมทรัพย์	
เงินฝากออมทรัพย์	-
เงินฝากออมทรัพย์ (เงินประกัน สกช.)	-
เงินฝากออมทรัพย์ (เงินโอน สกจ.)	-
เงินฝากออมทรัพย์ (ค่าธรรมเนียมรับสมัครสอบ สกช.)	-
เงินฝากออมทรัพย์ (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๑)	๕๙๕,๖๐๗.๙๒
เงินฝากออมทรัพย์ (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๒)	-
เงินฝากออมทรัพย์ (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๓)	-
เงินฝากออมทรัพย์ สกจ.	๔๖๙,๓๘๑.๖๒
เงินฝากกระแสรายวัน	
เงินฝากกระแสรายวัน	-
เงินฝากกระแสรายวัน (เงินประกัน สกช.)	-
เงินฝากกระแสรายวัน (เงินโอน สกจ.)	-
เงินฝากกระแสรายวัน (ค่าธรรมเนียมรับสมัครสอบ สกช.)	-
เงินฝากกระแสรายวัน (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๑)	-
เงินฝากกระแสรายวัน (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๒)	-
เงินฝากกระแสรายวัน (รับเงินจากหน่วยงานของรัฐ/เอกชน ที่ ๓)	-
เงินฝากกระแสรายวัน สกจ.	๐.๐๐
รวม	๑,๐๖๔,๙๘๙.๕๔

๒.ลูกหนี้ระยะสั้น

ลูกหนี้อื่น-หน่วยงานภาครัฐ	-
ลูกหนี้อื่น-บุคคลภายนอก	๑,๒๐๐.๐๐
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-
ลูกหนี้เงินยืมพนักงาน	-
ลูกหนี้อื่น-สภช.	-
ลูกหนี้อื่น-สภจ.	-
รวม	๑,๒๐๐.๐๐

๓.รายได้ค้างรับ

รายได้เงินอุดหนุนค้างรับ	-
ดอกเบี้ยค้างรับ	๑๘๑.๙๔
เงินบริจาคค้างรับ	-
รายได้อื่นค้างรับ	-
รายได้เงินจัดสรรจาก สภช. ค้างรับ	-
รวม	๑๘๑.๙๔

๔.สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินทดรองจ่าย	๗๒,๐๑๖.๐๐
วัสดุคงเหลือ	๓๑,๒๓๕.๐๐
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าอื่น	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	-
พัก	-
รวม	๑๐๓,๒๕๑.๐๐

๕.ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ

ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์	-
ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์-รอรับเช่าทะเบียน	-
ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์ (Excel)	-
อาคารสำนักงาน	-
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารสำนักงาน	-
อาคารสำนักงาน-รอรับเช่าทะเบียน	-
อาคารสำนักงาน (Excel)	-
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารสำนักงาน (Excel)	-

ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	๑๐๓,๒๘๐.๐๐	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	(๑๐๓,๒๗๘.๕๐)	
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า-รอรับเช่าทะเบียน	-	๑.๕๐
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า (Excel)	(๐.๐๐)	
สิ่งปลูกสร้าง	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-สิ่งปลูกสร้าง	-	
สิ่งปลูกสร้าง-รอรับเช่าทะเบียน	-	(๐.๐๐)
สิ่งปลูกสร้าง (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-สิ่งปลูกสร้าง (Excel)	-	
ครุภัณฑ์สำนักงาน	๓๕๕,๓๕๐.๐๐	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สำนักงาน	(๓๕๕,๓๓๗.๘๔)	
ครุภัณฑ์สำนักงาน-รอรับเช่าทะเบียน	-	๑๒.๑๖
ครุภัณฑ์สำนักงาน (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สำนักงาน (Excel)	(๐.๐๐)	
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง	-	
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง-รอรับเช่าทะเบียน	-	(๐.๐๐)
ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง (Excel)	-	
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	๑๕,๐๐๐.๐๐	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ	(๑๔,๙๙๙.๘๙)	
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ-รอรับเช่าทะเบียน	-	๐.๑๑
ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ (Excel)	-	
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	๒๑๙,๖๐๐.๐๐	
<u>หัก</u> ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	(๒๑๙,๕๙๖.๗๗)	
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่-รอรับเช่าทะเบียน	-	๓.๒๓
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ (Excel)	-	

หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์โฆษณาและ เผยแพร่ (Excel)	๑,๒๒๕.๔๗	
ครุภัณฑ์การเกษตร	๓๐,๒๑๐,๔๒๔.๒๔	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์การเกษตร	(๘,๓๘๒,๙๙๓.๗๕)	
ครุภัณฑ์การเกษตร-รอรับเข้าทะเบียน	-	๒๑,๘๒๘,๖๕๕.๙๖
ครุภัณฑ์การเกษตร (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์การเกษตร (Excel)	-	
ครุภัณฑ์โรงงาน	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์โรงงาน	-	
ครุภัณฑ์โรงงาน-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์โรงงาน (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์โรงงาน (Excel)	-	
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	-	
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ก่อสร้าง (Excel)	-	
ครุภัณฑ์สำรวจ	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สำรวจ	-	
ครุภัณฑ์สำรวจ-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์สำรวจ (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สำรวจ (Excel)	-	
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และการแพทย์	-	
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์-รอรับเข้า ทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์และการแพทย์ (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ และการแพทย์ (Excel)	-	
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	๒๐๕,๓๐๐.๐๐	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	(๑๙๕,๗๗๕.๑๑)	
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์-รอรับเข้าทะเบียน	-	๙,๕๒๔.๘๙
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (Excel)	-	

หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ (Excel)	(๐.๐๐)	
ครุภัณฑ์การศึกษา	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์การศึกษา	-	
ครุภัณฑ์การศึกษา-รอรับเข้าทะเบียน	-	(๐.๐๐)
ครุภัณฑ์การศึกษา (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์การศึกษา (Excel)	-	
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	๖,๑๙๐.๐๐	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว	(๖,๑๘๙.๐๐)	
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว-รอรับเข้าทะเบียน	-	๑.๐๐
ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์งานบ้านงานครัว (Excel)	-	
ครุภัณฑ์กีฬา	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์กีฬา	-	
ครุภัณฑ์กีฬา-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์กีฬา (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์กีฬา (Excel)	-	
ครุภัณฑ์ดนตรี	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ดนตรี	-	
ครุภัณฑ์ดนตรี-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์ดนตรี (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์ดนตรี (Excel)	-	
ครุภัณฑ์สนาม	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สนาม	-	
ครุภัณฑ์สนาม-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
ครุภัณฑ์สนาม (Excel)	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์สนาม (Excel)	-	
ครุภัณฑ์อื่น	-	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-ครุภัณฑ์อื่น	-	
ครุภัณฑ์อื่น-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
สุทธิ		๒๑,๘๓๘,๑๙๘.๘๕

๖.สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	-	
<u>หัก</u> ค่าตัดจำหน่ายสะสม-โปรแกรม	-	
คอมพิวเตอร์	-	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าตัดจำหน่ายสะสม-โปรแกรม	-	
คอมพิวเตอร์ (Excel)	-	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	-	
<u>หัก</u> ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	
อื่น	-	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น-รอรับเข้าทะเบียน	-	-
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น (Excel)	-	
<u>หัก</u> ค่าตัดจำหน่ายสะสม-สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	
อื่น (Excel)	-	
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนระหว่างทำ	-	
สุทธิ	-	

๗.สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

เงินมัดจำ-ค่าเช่า	-	
เงินมัดจำอื่น	-	
เงินประกัน-อาคาร	-	
เงินประกัน-โทรศัพท์	-	
เงินประกัน-อื่น	-	
ค่าใช้จ่ายรอการตัด	-	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	-	
รวม	-	

๘.เจ้าหนี้ระยะสั้น

เจ้าหนี้-หน่วยงานภาครัฐ	-	
เจ้าหนี้-บุคคลภายนอก	-	
ใบสำคัญค้ำจ่าย	-	
เจ้าหนี้อื่น-หน่วยงานภาครัฐ	-	
เจ้าหนี้อื่น-บุคคลภายนอก	-	
เจ้าหนี้อื่น-สภช.	-	
เจ้าหนี้อื่น-สภจ.	-	
รวม	-	

๙.ค่าใช้จ่ายค้ำจ่าย

เงินเดือนค้ำจ่าย	-
ค่าเช่าค้ำจ่าย	-
ค่าสาธารณูปโภคค้ำจ่าย	๕,๔๐๓.๒๒
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง ภ.ง.ด. ๑	๕,๐๐๐.๐๐
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง ภ.ง.ด. ๓	-
ภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง ภ.ง.ด. ๕๓	๔๑.๓๒
เงินสมทบกองทุนประกันสังคมค้ำจ่าย	-
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายอื่น	-
ค่าใช้จ่ายเงินจัดสรรให้ สกจ. ค้ำจ่าย	-
รวม	๑๐,๔๔๔.๕๔

๑๐.หนี้สินหมุนเวียน

รายได้รับล่วงหน้า	-
เงินประกันสัญญา	๑๖๗,๒๐๐.๐๐
เงินประกันผลงาน	-
เงินประกันซอง	-
เงินประกันอื่น	-
เงินรับฝากอื่น	๓,๐๕๔.๒๔
เงินมัดจำรับ	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	-
พัก	-
เจ้าหนี้(ลูกหนี้) ที่ สกช. และ สกจ. สำรองจ่าย	-
แทนกัน	-
รวม	๑๗๐,๒๕๔.๒๔

ส่วนที่ ๔

การประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ/กิจกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(ผ่านช่องทาง Line, Facebook, www.nfc-mkm.com)

การประชาสัมพันธ์การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

(ผ่านช่องทาง Line, Facebook, www.nfc-mkm.com)

ประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๖๔

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เสนอขอเปิดตลาดนัดโค - กระบือ
เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกร

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ร่วมรับฟังปัญหาเกษตรกรผู้เลี้ยงโค-กระบือ และขอเปิดตลาดนัดโค-กระบือหนองกง อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม มอบหมายให้ นายธวัชชนนท์ ดงประทีป นายบรรพต ภูลายาว สมาชิกสภาเกษตรกร นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม และพนักงาน ลงพื้นที่ตลาดนัดโค-กระบือหนองกง อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม ร่วมรับฟังปัญหาเกษตรกรผู้เลี้ยงโค-กระบือ ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และโรคคัมภ์ สกีน พร้อมทั้งขอเสนอให้มีการเปิดตลาดนัดโค-กระบือ เพื่อช่วยเกษตรกรที่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง

ชี้แนวทางการดำเนินงาน การต่อยอด และช่องทางการตลาด ให้กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ อำเภอชื่นชม จังหวัดมหาสารคาม

๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม พร้อมด้วยพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ลงพื้นที่กลุ่มองค์กรเกษตรกร อ.ชื่นชม จ.มหาสารคาม เพื่อชี้แนวทางการดำเนินงาน การต่อยอด ช่องทางการตลาด และขับเคลื่อนการดำเนินงานของกลุ่มองค์กรเกษตรกรในการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ให้แก่เกษตรกรในการเลี้ยงโคเนื้อ โดยส่งเสริมให้องค์กรเกษตรกรเลี้ยงโคอย่างเป็นระบบทั้งในด้านการผลิตโคขุน การผลิตอาหารสัตว์ และการตลาด แล้วสามารถขยายเครือข่ายเพื่อสร้างอำนาจในการต่อรองราคาผลผลิตทางการเกษตรได้

ทั้งนี้สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ประสานเจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาชื่นชม มาให้คำแนะนำในการบริหารจัดการต้นทุนการผลิต และการสร้างมูลค่าเพิ่มในการต่อยอดธุรกิจของกลุ่มองค์กรเกษตรกรด้วย

ประจำเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ติดตามการเปิดตลาดนัดโค-กระบือหนองกุ้ง อ.นาเชือก จ.มหาสารคาม

วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ นายคงฤทธิ์ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม มอบหมายให้ นายธวัชชนธ์ ดงประทีป สมาชิกสภาเกษตรกร และพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ลงพื้นที่ติดตามการเปิดตลาดนัดโค-กระบือหนองกุ้ง อำเภอนาเชือก ที่มีความพร้อมทั้งด้านสถานที่ คน และสัตว์ ซึ่งเปิดเป็นแห่งแรกในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม หลังตลาดถูกปิดมานานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และโรค ลัมปีสกิน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙)

การขับเคลื่อนการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการ การเลี้ยงโคแบบครบวงจร

วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ห้อง ๓๑๐ ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม นายคงฤทธิ์ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เป็นประธานการประชุมหารือการขับเคลื่อนการสร้างเครือข่าย การบริหารจัดการการเลี้ยงโคแบบครบวงจร ซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินการขับเคลื่อน บูรณาการการสร้างเครือข่ายผู้เลี้ยงโคเนื้อแบบครบวงจร เพื่อเพิ่มช่องทางการผลิตและจำหน่าย ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งจะช่วยกระตุ้นและยกระดับราคาสินค้าการเกษตร โดยเฉพาะด้านการใช้ระบบตลาดนำการผลิตที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเกษตรกรจำนวนมาก ของจังหวัดมหาสารคาม และส่งผลดีต่อเศรษฐกิจภาพรวมของจังหวัดและระดับประเทศ

ประจำปี เดือน ธันวาคม ๒๕๖๔

ประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ ๑ โครงการศึกษาแผนหลักสูตรการ เพื่อการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง พื้นที่เฉพาะ (Area Based) ชีตองกลาง

วันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๘.๓๐ น. ณ ห้องประชุมอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม พร้อมด้วยนายสุรศักดิ์ เสนา สมาชิกสภาเกษตรกรอำเภอกันทรวิชัย นายนาคนัน ปทุมชาติพัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเกษตรกรรมอื่นๆ นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงาน และพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ ๑ โครงการศึกษาแผนหลักสูตรการ เพื่อการบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้ง พื้นที่เฉพาะ (Area Based) ชีตองกลาง โดยมี นายศีกฤทธิ เรกะลาภ ปลัดอำเภอ หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครอง รักษาการแทน นายอำเภอเมืองมหาสารคาม เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อนำเสนอความก้าวหน้าผลการศึกษา แผนหลักแบบบูรณาการเพื่อบรรเทาอุทกภัยและภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เฉพาะ (Area Based) ชีตองกลาง รวมทั้งรับฟัง แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลการศึกษาจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

ประจำเดือน มกราคม ๒๕๖๕

กิจกรรมการบูรณาการร่วมกับ ศวพ. ตามโครงการทดสอบมันสำปะหลังพันธุ์ระยะยง ๑๕

วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๑๐.๐๐ น. นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดมหาสารคาม พร้อมด้วยพนักงาน ลงพื้นที่เพื่อบูรณาการร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร มหาสารคาม เพื่อร่วมชี้แจงหลักเกณฑ์ วิธีการตามโครงการทดสอบมันสำปะหลังพันธุ์ระยะยง ๑๕ เพื่อเก็บเกี่ยว อายุ ๘ เดือน ในกลุ่ม ชุดดินที่ ๔๑ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑,๑๐๐ มม. จังหวัดมหาสารคาม ณ บ้านสำโรง หมู่ที่ ๖ ตำบลห้วยเตย อำเภอกุดรัง จังหวัดมหาสารคาม

การขับเคลื่อนโคเนื้อสารคาม (เครือข่ายผู้เลี้ยงโค)

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๕ เวลา ๐๙.๓๐น. ณ ห้องประชุมสำนักงานสภาเกษตรจังหวัดมหาสารคาม ห้อง ๓๑๐ ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรจังหวัดมหาสารคาม เป็นประธานการประชุมการขับเคลื่อนโคเนื้อสารคาม (เครือข่ายผู้เลี้ยงโค) เพื่อขับเคลื่อนดำเนินการสร้างเครือข่าย การบริหารจัดการเลี้ยงโคแบบครบวงจรและให้ข้อมูลในการขับเคลื่อนการรวบรวมโคเนื้อไว้ในพื้นที่ Sand box เพื่อกำหนดมาตรฐานต่างๆ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ผู้ซื้อสามารถตรวจสอบมาตรฐานและคุณภาพได้ รวมถึงอบรมเกษตรกรผู้ผลิต และผู้ค้าให้เป็นมาตรฐาน โดยมีทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาบริหารจัดการ และสนับสนุนทั้งอุปกรณ์และงบประมาณ รวมถึงองค์ความรู้ในการพัฒนาตนเอง ให้เกิดขึ้นในจังหวัดมหาสารคาม

ประจำเดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

การดำเนินงานตาม MOU ระหว่าง สกช. กับ ปณท.

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมที่ทำการไปรษณีย์จังหวัดมหาสารคาม นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม เข้าพบหัวหน้าไปรษณีย์จังหวัดมหาสารคาม เพื่อดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมือ ระหว่าง สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ กับ ไปรษณีย์ไทย ในการพัฒนาระบบงานในการบริการเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านราคาค่าขนส่ง และเป็นการแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคได้โดยตรง ในอัตราค่าขนส่งที่เหมาะสม ผ่านช่องทางที่สะดวกเข้าถึงง่าย

การประชุมชี้แจงและระดมความคิดเห็น การจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม โดยนางวนาลัย ไชยแสง พร้อมด้วยพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม จัดเวทีการประชุมชี้แจงและระดมความคิดเห็น การจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล ภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยมีนายทรงศักดิ์ พลเสนา รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม นายเป็ลียน ศิริหลวง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ พร้อมด้วย รองนายก/เลขานุการนายก/ปลัด/สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง ๑๐ หมู่บ้าน เข้าร่วมเพื่อแสดงความคิดเห็นรับฟังปัญหาความต้องการ และข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร เชื่อมโยงตั้งแต่การปรับเปลี่ยนการผลิต แปรรูปเพิ่มมูลค่าและการต่อยอดองค์ความรู้ผลิตภัณฑ์ชุมชน มุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนในพื้นที่ร่วมกันบริหารจัดการและพัฒนาศักยภาพของตนเอง การสร้างโอกาสเพิ่มขีดความสามารถพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้กับชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณค์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดมหาสารคาม

ประจำเดือน มีนาคม ๒๕๖๕

สกจ.มหาสารคาม บูรณาการความร่วมมือกับ กฟก.สาขาจังหวัดมหาสารคาม จัดอบรมให้ความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มองค์กรเกษตรกร

วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๕ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้บูรณาการความร่วมมือกับ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดมหาสารคาม จัดอบรมให้ความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรผสมผสานปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลเหล่าดอกไม้ อำเภอนิคมน้ำ จังหวัดมหาสารคาม โดยมีการจัดกิจกรรมดังนี้

๑. อบรมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร ด้านการลดต้นทุนการผลิตในการเลี้ยงโค-กระบือ/การผลิตอาหารสัตว์ โดยนางวนาลย์ ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้องค์ความรู้ในการผลิตอาหารสัตว์ รวมทั้งพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ของกลุ่มเกษตรกร

๒. ชี้แจงการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของกลุ่ม รวมทั้งการจัดทำบัญชีราคาต้นทุนการผลิตและกำไร เพื่อจะได้ทราบถึงต้นทุนแฝงหรือกำไรสุทธิที่ได้

๓. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของกลุ่ม โดยนายอิทธิพร มาประจวบ หัวหน้าสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สาขาจังหวัดมหาสารคาม ได้ให้ความรู้ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาต่อยอดของกลุ่ม และการบริหารจัดการของกลุ่มให้เป็นระบบ ซึ่งจะทำให้กลุ่มสามารถพัฒนาขีดความสามารถ และมีความเข้มแข็ง พัฒนาต่อยอดได้มากยิ่งขึ้น

การบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมระดับตำบล ภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ประจำปี ๒๕๖๕

วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ เวลา ๙.๓๐ น. ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงวรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ร่วมกับ สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขามหาสารคาม สำนักงานพลังงานจังหวัดมหาสารคาม สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงวรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม ได้ร่วมบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมระดับตำบล ภายใต้โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ประจำปี ๒๕๖๕ โดยมีนายเปลิ้น ศิริหลวง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองสูงวรค์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่อบต. สมาชิกสภา อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้าน เข้าร่วมประชุมเพื่อเป็นการบูรณาการขับเคลื่อนความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานนโยบาย แก้ไขปัญหาความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ สนับสนุนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลสู่การจัดการตนเองในชุมชน ทั้งนี้ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม จะได้รวบรวมประเด็นปัญหาเพื่อนำไปสู่การแก้ไขและส่งต่อไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ส่งข้อเสนอการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค

ต.หนองสูงวรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔ ขอนแก่น นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงาน พร้อมด้วยพนักงานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้นำส่งข้อเสนอการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ต.หนองสูงวรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม โดยมี นายอุไรม์ แก้วจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔ ขอนแก่น รับข้อเสนอด้วยตนเอง

ตามที่สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมบูรณาการโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบล ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม โดยมีการจัดประชุมเพื่อรับฟังปัญหา ระดมความคิดเห็น รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์สภาพปัญหา และลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูลจากการวิเคราะห์สู่สำรวจปัญหาความต้องการที่เกษตรกรเสนอให้แก้ไขปัญหามากที่สุดคือ ปัญหาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน จึงได้จัดทำข้อเสนอการแก้ไขปัญหายุ่งยากและการบริหารจัดการน้ำอุปโภคบริโภคเสนอต่อสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๔ ขอนแก่น เพื่อบรรจุในแผนพัฒนาการแก้ไขปัญหและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน

ประจำเดือน เมษายน ๒๕๖๕

**พิธีรับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราช
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีแก่เกษตรกร
พื้นที่ ต.หัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม**

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๙.๐๐ น. ณ โดมอาคารเอนกประสงค์องค์การบริหารส่วนตำบลหัวขวาง อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม พร้อมด้วยสมาชิกสภาเกษตรกร หัวหน้าสำนักงาน และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ร่วมพิธีรับพระราชทานเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว จากสมเด็จพระกนิษฐาธิราช กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีนายฉลอง พึ่งโคกสูง นายอำเภอโกสุมพิสัย เป็นประธานในพิธี และมีนายสรายุทธิ เลิศวิชากุล นายก อบต. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงาน เจ้าหน้าที่ อบต.หัวขวาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีในครั้งนี้

ด้วยสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ประสานขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวจาก ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริแก่เกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการประสบภัยพิบัติ (อุทกภัย) อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม จำนวน ๑๔ ราย พื้นที่เสียหาย ๗๓ ไร่

ในการนี้ สมเด็จพระกนิษฐาธิราช กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทาน เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวชัณนาท ๗๒ ผลิตจากมูลนิธิชัยพัฒนา ศูนย์พัฒนาพันธุ์พืชจักรพันธ์เพ็ญศิริ แก่เกษตรกรที่ประสบภัยน้ำท่วม จำนวน ๓๖๕ กิโลกรัม โดยใช้เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ๕ กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อใช้เป็น เมล็ดพันธุ์ในการปลูกต่อไป

ประจำเดือน มิถุนายน ๒๕๖๕

โครงการถ่ายทอดองค์ความรู้การแก้ไขปัญหาความต้องการแก่เกษตรกร ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรระดับตำบลหนองกงสวรรค์

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม นำโดยนางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ดำเนินโครงการถ่ายทอดองค์ความรู้การแก้ไขปัญหาความต้องการแก้ไขเกษตรกร ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรในระดับตำบลหนองกงสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจชุมชน ท้องถิ่นสู่การจัดการตนเองด้านการเกษตร เปลี่ยนแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ และให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ สร้างแหล่งอาหารในชุมชน สามารถดำรงชีพให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ทั้งนี้ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมหาสารคาม และสถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม ได้ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนการสร้างเสริมความเข้มแข็ง ด้านการจัดการน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้ง ด้านการพัฒนาที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร และแก้ไขปัญหาความต้องการของเกษตรกรอย่างยั่งยืน ตามลำดับ โดยมีนายเปลี่ยน ศิริหลวง นายก อบต.หนองกงสวรรค์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่อบต. สมาชิกสภา อบต. ผู้นำชุมชนเข้าร่วมประชุม เพื่อสร้างความเข้มแข็ง พัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ให้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถแก้ปัญหาสู่การจัดการตนเองในชุมชนอย่างยั่งยืน

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพในระดับตำบล ปี ๒๕๖๕

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม ศูนย์ประเมินผล (ศปผ.) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ลงพื้นที่ติดตามโครงการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพเกษตรกรในระดับตำบล ปี ๒๕๖๕ ดำเนินการโดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสวรรค์ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นโครงการภายใต้งานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยมีนางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม นายเปลี่ยน ศิริหลวง นายก อบต.หนองกงสวรรค์ พร้อมด้วยคณะผู้บริหาร พนักงาน ผู้นำชุมชน และเกษตรกรที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมให้ข้อมูล เพื่อบรรณข้อมูลผลการดำเนินงาน ผลได้ ผลลัพธ์ ปัญหา อุปสรรค และข้อคิดเห็นโครงการฯ นำเสนอการผลติดตามต่อผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๖๕

กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มเกษตรกรวิถีเชิงท่องเที่ยวทุ่งนาทอง
หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม

วันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม และสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ประจำจังหวัดมหาสารคาม จัดกิจกรรมให้ความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรวิถีเชิงท่องเที่ยวทุ่งนาทอง หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ การแปรรูปผลผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า สร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรให้เข้าถึงแหล่งทุน รวมทั้งพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร

กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย
หมู่ที่ ๕ ต.หนองกุงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม

วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ประจำจังหวัดมหาสารคาม จัดกิจกรรมให้ความรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มองค์กรเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตการเกษตรบ้านเหล่าโพธิ์-เหล่าโพธิ์ชัย หมู่ที่ ๕ ต.หนองกุงสวรรค์ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การแปรรูปผลผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์บรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า สร้างความเข้าใจให้กับเกษตรกรให้เข้าถึงแหล่งทุน รวมทั้งพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ตามความต้องการของกลุ่มองค์กรเกษตรกร

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

พิมพ์ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

จัดทำโดย สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม ชั้น ๓ ห้อง ๓๑๐
ถนนเลียบเมืองมหาสารคาม-ร้อยเอ็ด ตำบลแวงน่าง
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ที่ปรึกษา นายคงฤทธิ บัวบุญ ประธานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
นางวนาลัย ไชยแสง หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

คณะผู้จัดทำ	นางปภาดา สอระสัน	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ
	นางสาวกัลณิกา ไชยปัญญา	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
	นางสาวชนาภา แคนสี	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
	นางสาวสุประวีณ์ คำชื่น	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
	นางสาวพรทิพย์ ชินอาจ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
	นายวณาชินัญ อัสควานันท์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
	นางสาวคันสนีย์ ดงประทีป	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

บรรณาธิการ	นางวนาลัย ไชยแสง	หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม
	นางสาวกัลณิกา ไชยปัญญา	หัวหน้าส่วนยุทธศาสตร์การเกษตร
	นายวณาชินัญ อัสควานันท์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
	นางสาวคันสนีย์ ดงประทีป	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

Annual Report 2022

รายงานประจำปี พ.ศ. 2565 สำนักงานสภากะษตรกรจังหวัดมหาสารคาม

เลขที่ 310 ชั้น 3 ศาลากลางจังหวัดมหาสารคาม ตำบลวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม